

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Bud'te svorní!

Jen svorným Bůh požehnáva.”

JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XIII. — Číslo (No.) 33.

Saturday September 3, 1988 (Subota 3.9.1988)

František Topič nebyl jen nakladatel

Být si vědom významu psaného slova pro národní život a „jenom“ riskovat vlastní síly si vždycky vyslouží uznání širokých vrstev.

Přirovnávat dnes Františka Topiče k Baťově cestě Zlínem se rozhodně nezdá přehnaným oceněním. Šíře podnikání, to jest náklad a prodej knih byly v jeho pojetí moderní a když k nim později přidal ještě obchodování uměním, uměleckými předměty a výstavní salony,

zjeví se nám F. Topič jako opravdový avantgardista.

Na pražské Národní třídě vlastnil výstavní dům - (dnes pod ochranou památkářů). Jist hodnotou literatury pro jedince i celek, založil na tomto místě ve skutečnosti nakladatelství nových autorů. Kolik jen jich vykročilo do světa Topičovými dveřmi! U Topiče začala později tak zvučná jména jako Svat. Čech, Neruda a jiní, zakrátko následování mnoha a mnoha dalšími. Topič rád vydával jejich práce v edicích - například „Duch a svět“, „Topičovy bílé knihy“, „Topičovy dobré

knihy“ a řadu jiných. Vydával i známý časopis „Švanda dudák“, k němuž se současnost vrací jako k prameni. Zrovna tak je považován za zdroj neocenitelných informací „Topičův sborník“.

Citem pro výtvarné umění byl Topič přímo povolán uvést do knihy hojnost ilustrací, na něž se vždycky spíše hledělo jako „na nutné zlo“. Topič se nebál riskovat uvedení nových jmen. Proto nezůstal pouze u knihy při výtvarné stránce. V samostatných reprodukcích také rozšiřoval díla českých malířů a za zvláštní čest si pokládal publikování uměleckých monografií, četných memoárů a snad jako první vydávání zajímavých korespondencí. Vydal i dobře známé dílo Mádlovo - „Umění včera a dnes.“

V r. 1887 učinil další významný krok vpřed; otevřel nedaleko Národního divadla - Topičův salon. Dnes vidíme tento počín jako logický důsledek předchozího zasvěcení umění. Dveřmi salonu vykročily do světa desítky a desítky dosud neznámých kumštýřů, výstav bylo na sta. Nesly na štítě značku vysoké kvality hodnotného umění. Vystavovat u Topičů bylo ctí a do jisté míry metou. Salon si záhy získal jméno, k němuž bylo vzhlíženo s mimořádnou úctou.

Při salonu pak vznikl ještě obchod s obrazy, plastikami a výtvary uměleckých řemeslníků k denní potřebě.

Vysoce prosperující podnik se octl v popředí zájmu komunistů při znárodnování po roce 1945. Byl převzat v plném rozkvětu „Svazem spisovatelů“ a dosud běží pod jménem Čs. spisovatel. Zdá se, že se tam dnes vše děje v duchu a s problémy ostatních státních podniků jako JZD a doly.

Z pozlacených zdí secesního domu odešla Topičova činnost, láska k umění a ani „pocitivý závazek“ zdaleka nenahradil Topičův standard, takže jsou zde vydávána některá

František Topič, nakladatel.

pozoruhodná díla, někdy v reedici, ke které by došlo tak jako tak i bez vyzvánění.

Ohavné degradace podniku se zakladatel František Topič nedomáhal. Narodil se před sto třiceti let 1858 a zemřel před příchodem Hitlera r. 1936. Max Švabinský, Topičův častý „host“ pořídil jeho kolorovanou kresbu těsně před první světovou válkou v r. 1913.

František Topič se narodil někdy začátkem podzimu v r. 1858 ve Chvalíně u Roudnice nad Labem a zemřel v Praze 25. března 1936. Vystudoval obchodní akademii, vstoupil do služeb Šimáčkova nakladatelství, kde se svou podnikavostí a houževnatostí brzy dopracoval vedoucího místa, takže už ve svých 25 letech - v r. 1883 - převzal do své vlastní

režie knihkupectví na staré „Ferdinadově třídě“, původně i pod Šimáčkovou firmou. Velmi brzy si dovedl získat přední české autory, jimž nabídnul vydávat jejich díla, po nichž tehdy celý národ prahnul, a tak Ignát Hermann a všichni další vydobyli Topičovu nakladatelství zvučné jméno v celé vlasti. Zejména pak „Sebrané spisy“ těchto autorů se staly trvale záslužným a skutečným obohacením české literatury 19. století a Topič se zařadil mezi přední nakladatele té doby hned vedle Jana Otty - (vyd. známého Ottava slovníku), Jar. Bursíka, Antonína Řivnáče, Gustava Francla, Jožky Barviče z Brna, Františka Kohouta, Alexandra Štorcha, Bedřicha Stýbla, Františka Aug. Urbánka a mnoha dalších.

K AMERICKÉMU SVÁTKU PRÁCE

Ještě když vycházel v Tiskárně českých benediktinů „Národ“ a „Katolík“ z vlastní zvědavosti jsem tam někdy po roce 1964 podrobně vypsál z Americké encyklopedie vznik amerického „Labor Day“, protože jsem měl opravdu klukovskou radost z toho, že v kapitalistické Americe si křesťanští dělníci - „Rytíři práce“, postupně vydupali na zákonodárcích jednotlivých států Unie uznání důstojnosti každého dělníka a každé práce, tak aby se to projevilo i veřejně uznáním placeného „Dne práce“ - bez práce - dávno před I. májem evropských marxistů.

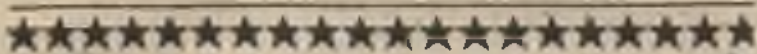
Protože však do té doby už uplynula zase řada let během nichž přišli mezi nás do exilu příslušníci mladých generací, kteří možná o vzniku amerického a kanadského „Dne práce“ nikdy nic neslyšeli, dovolujeme si jim v H.N. připomenout hlavní etapy vývoje americké myšlenky zasvětit jeden den v roce důstojnosti lidské práce.

První - jakoby už unioví křesťanští dělníci v USA si dali jméno „Knights of Labor“ - Rytíři práce.

Aby na sebe upozornili, uspořádali v r. 1882, první průvod s hesly, transparenty, hudbou a s táborem lidu, při němž řečníci žádali lepší pracovní podmínky a uzákonění svátku „Dne práce“. Už v roce 1884 podal George R. Lloyd, jeden z vedoucích „Knights of Labor“ rezoluci s žádostí na US department práce, aby byl každoročně v USA slaven „Den práce“ tím, že se toho dne pracovat nebude. První stát, který takový svátek uzákonil byl Oregon 21. února 1887. Svátek práce měl být pak v Oregonu slaven o první sobotě v červnu. Avšak už v r. 1893 byl posunut na 1. pondělí v září v dohodě se státy Colorado, New Jersey, New York a Massachusetts, jejichž zákonodárci odhlasovali tento svátek pracujících už také v r. 1887.

V Evropě se Svátek práce začal oslavovat teprve v r. 1890 - vždy 1. května - a marxističtí komunisté jej povýšili na svou 2. největší parádu po oslavách Velké bolševické revoluce.

UŽIJTE SI VŠICHNI V POHODĚ
LETOŠNÍHO VÍKENDU O „LABOR DAY“.

Sloupek informací

O současné situaci v Afghanistánu.

Nynější situace v Afghanistánu i budoucí osud této země nepředstavují zaměstnávat přední světové politiky. Ve Spojených státech diskutovali 28. července ve Washingtonu o všem, co s afghánským problémem souvisí, američtí ministři zahraničí a obrany Shultz a Carlucci s pákistánským ministrem zahraničí Yakubem Chánem. Jak přesně kontrolovat proces stahování sovětských vojsk, zda a kdy lze počítat s pádem Nadžibulahova režimu pod tlakem ozbrojeného hnutí odporu, a jaká vláda pak v Pákistánu vznikne - to jsou otázky, zaměstnávající americkou vládu.

□ **Pokračuje odchod sovětských vojsk z Afghanistánu?**

Podle ujištění z Moskvy pokračuje stahování sovětských vojsk podle plánu a americká vláda došla, mimo jiné i na základě čerstvých zpravodajských informací, k závěru, že Sověti celkem dodrželi stanovenou lhůtu, to jest, že do 15. srpna měla odtáhnout polovina jejich vojáků. Zprávy, které se vynořily v posledních dnech, že se odchod Sovětů zastavil, či, že snad dokonce, jak uvedl tehdy ještě žijící prezident Zia ul Haq,

Moskva posílá do Afghanistánu čerstvé vojenské posily, se nyní ve Washingtonu nepovažují za věrohodné. Přispěl k tomu do značné míry sám pákistánský ministr zahraničí, který po přeletu do Washingtonu americkým činitelům vysvětlil, že v případě údajného návratu sovětských vojsk šlo o mylnou zprávu, založenou na poznámce jednoho vysokého sovětského důstojníka v Kábulu, kterou prý jistý pozorovatel Spojených národů špatně pochopil...

Podle zjištění americké zpravodajské služby neexistují žádné důkazy o návratu Sovětů, ba naopak je zřejmé, že se sovětská vojska připravují na stažení z některých poměrně důležitých pozic. Naproti tomu však převzali Sověti od Afghánců kontrolu nad kábulským letištem, na které se nyní soustředí raketové útoky mudžahedýnů, bojovníků za svobodu.

Případný konečný boj o Kábul nebude lehký; zatím ovšem nelze říci, kdy a v jaké formě k němu dojde. Už nyní tvrdí představitelé hnutí odporu, že mají v rukou 90% venkova a mohou snadněji organizovat přisun svým jednotkám: na nákladních autech a po

silnicích, a ne už jako dříve na soumarech po krkolomných stezkách.

Nyní se snaží obklíčit klíčové vládní posádky, jako Chost nebo Urgun, a vyhladovět je. Podle západních diplomatů nastane po vojenské stránce rozhodující údobí někdy v druhé polovině září, kdy bude v Afghanistánu už méně než polovina sovětských vojsk a kábulskému režimu se už nebude dostávat tak velké sovětské podpory.

Ovšem otázka, zda a kdy se mudžahedýnům podaří svrhnout komunistický režim soudruha Nadžibulaha zůstává zatím nezodpovězena. V názoru na to nejsou jednotni ani samotní Sověti, jak se v těchto dnech ukázalo. Zatímco ruský generál Čaglov vyjádřil v těchto dnech v interview pro časopis „Ogoňok“ pochyby o schopnosti afghánských vládních vojsk odolat útokům mudžahedýnů - a tím tedy i pochybnost o přežití Nadžibulahovy vlády - prohlásil mluvčí sovětského ministerstva zahraničí generálové vývoody za jeho osobní názor a potvrdil, že sovětská vláda má i nadále důvěru v dobrou budoucnost afghánské komunistické strany. V této souvislosti je však zajímavé, že Sověti vyjádřili najednou ochotu přímo vyjednávat s hnutím odporu o návratu sovětských válečných zajatců. Mluvčí ministerstva zahraničí se v této souvislosti vyjádřilo afghánských partyzánech velmi umírněně; nepoužil výrazů jako lupiči, ale nazval je „ozbrojenou afghánskou opozicí“.

□ **Jaká bude budoucnost všestranně rozvráceného Afghanistánu?**

Ovšem ani za předpokladu, že se sovětská vojska stáhnou ve stanovené době, a že Nadžibulahův režim padne, nebudou všechny afghánské problémy ještě dlouho vyřešeny. Jedním z nich je otázka budoucí afghánské vlády. Bude koaliční? A do jaké míry? Prosadí se síly umírněné tradice listické či militantně muslimské? A jak se uvede do pořádku zničené afghánské hospodářství, zejména zemědělství?

S touto otázkou souvisí další osud milionů uprchlíků, kteří zatím s návratem do vlasti vyčkávají, a to i v tom případě, že jejich kraj byl už zbaven sovětských vojsk a vládního vlivu a je už ve skutečnosti svobodný. Zčásti to způsobuje politická nejistota, zčásti zničená země, ale v neposlední řadě i přízrak minových polí.

Odhaduje se, že v Afghanistánu je položeno nějakých 5 až

30 milionů min! Spojené státy se snaží přimět SSSR, aby vydal mapy zaminovaných území, což však Moskva odmítá. Tvrdí, že sovětská vojska miny odstranila, a pokud tam ještě nějaké jsou, museli je prý položit partyzáni. Američané však tomuto tvrzení nevěří.

I kdyby se podařilo větší část min odstranit, musí si afghánské venkovské obyvatelstvo zvyknout pohybovat se velmi opatrně a rozeznávat příznaky zamínování, a to - možná - na celé desetiletí.

Jiným problémem je hospodářská pomoc zemi, zpusťosené osmiletou válkou. Připomeňme, že ve snaze vzít partyzánům území, uplatňovali Sověti po léta taktiku spálené země, to jest ničili kobercovým bombardováním vesnice, cesty, pole a zavlažovací zařízení. Kdyby se uprchlíci nyní vrátili, nebudou mít co jíst, a to po celý další rok, neboť ve zničené zemi nebude možné provést podzemní osev. Proto sbírají Spojené národy finanční prostředky na podpory navrátilců; největším přispívatelem jsou

zase samozřejmě Spojené státy, které už poskytly na tento fond 142 milionů dolarů. Pro příští rok žádá americká vláda od Kongresu schválení podpory ve výši 120 milionů dolarů. Také komunistická „Rada vzájemné hospodářské pomoci (RVHP) „pracuje“ - podle tiskové agentury Novosti - na plánech pro koordinovanou hospodářskou pomoc Afghanistánu.

Nejde však jen o potraviny. V Afghanistánu je také katastrofální situace ve zdravotnictví. Podle přiznání samotného prezidenta Nadžibulaha připadá v zemi jeden lékař na 15 tisíc pacientů. Nadžibulah se ovšem nezmiňuje o sovětském bombardování polních nemocnic, zřízených a vedených západními zdravotníky - dobrovolníky, ani o mrzačení civilistů sov. bombardováním, minami a výbušnými „hračkami“ pro děti. Cena, kterou musejí Afghanistán zaplatit za expanzivní sovětskou politiku a za komunistickou touhu po moci, je vskutku vysoká.

(Podle reportáže M. Kopecké z RSE.)

ZAVÍTÁTE-LI DO CHICAGA

naopomeníte navštívit náš obchod a prohlédnouti si bohatý sklad importovaného zboží.

Jako nové věci z keramiky máme:

15" talíř s nápisem „Věrné milování“ a Mařenka a Jeněk. Také talíř s nápisem „Ej od Buchlova větr věje“ a nevěsta a družičky.

Čutory 8" - \$47.50; 4" - \$17.50.

Soubor 5 muzikantů - \$65.00.

Mísa na buchtu s držáky 10" - \$48.50.

Velký výběr váz a talířů různých velikostí a vzorů.

Mlýnky na maso č.5 - \$28.50, č.8 - \$30.50, č.10 - \$34.50

Mlýnek na mák \$29.75

Struhadla na housku - menší \$9.75, větší \$16.50

Kráječ knedlíků \$9.50 - Strojek na halušky \$14.50

Formičky na ořechy - 50 za \$8.50

Pracny 35¢ za kus. Mák \$1.89 lb. Kmín \$1.89 lb.

Vanilkový cukr 5 balíčků za \$1.85

Automapa Československa \$3.25

Autoatlas Československa \$6.50

Hais: Anglicko-český a česko-anglický kapesní slovník \$6.50

Trnka: Česko-anglický a anglicko-český kapesní slovník \$5.95

Say it in Czech (English-Czech Phrase Book), \$3.50

Výlohy za poštovné:

Na objednávky do \$5.00 - \$1.50. Od \$5.00 do \$25.00 - \$2.50

Od \$26.00 do \$50.00 - \$5.00. Od \$51.00 do \$100.00 - \$7.50

Od \$100.00 výše - \$10.00

VIDEO KAZETY - pište si o seznam

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 poslali o 7¢ více na státní daň.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla nebo dárkové poukázky do Československa - vyřizujeme nejrychlejší cestou - spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd.,

BERWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.

Letní Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer
lodiny: V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6 večer.
V neděli zavřeno.

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:
„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2340 So. 61st CICERO, IL. 60650
Telefon: 656-1050

EDITOR - ŘÍDÍ: **Father VOJTĚCH VÍT, O.S.B.**
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2340 So. 61st Ave. Cicero, Il. 60650

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

Právní poradce a zástupce: **Henry T. SYNEK**

111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

September 3, 1988 — Vol. XIII. No. 33

**Z krajanského výboru
v Clevelandu**

Oslava 70. výročí československé samostatnosti se bude konat v České národní síni na Broadway v sobotu večer 29. října 1988.

Upozorňujeme na to všechny krajanské spolky a prosíme je, aby upustily od jiných podniků. Naše malé krajany pak prosíme, aby si sobotní večer 29. října laskavě rezervovali pro tuto oslavu. Krajanský výbor připravuje důstojný a hodnotný program. Bližší podrobnosti oznámíme v příštích týdnech.

-oun

POLISH WORKERS' STRIKES ARE „JUST” - POLISH AMERICAN CONGRESS DECLARES

The current wave of strikes in Poland indicate the determination of Polish workers to pursue their demands of better working and living conditions, and restoration of the legal status of the NSZZ „Solidarity”, as an independent trade union representing people's interests and aspirations.

Polish Americans fully support „Solidarity's” chairman Lech Walesa who termed the strikes as a „just struggle”. „This is the only way to lead Poland on the road to reforms”, he said. „The workers are defending „Solidarity” because it is for them the key condition of preparing, winning and carrying out economic and political reforms.”

„The authorities intransigence may lead to dangerous confrontations between the desperate people and the regime,” warned Kazimierz Lukomski, vice president of the Polish American Congress.

The Polish American Congress, an „umbrella” organization, is a national federation of over 2,500 Polish American organizations and clubs, with an aggregate membership of over one million.

Polish American Congress Helen Zielinski, Vice President, Kazimierz Lukomski Vice President, Bernard Rogalski, Secretary General, Edward Dykla, Treasurer

Prosíme, oznamte nám včas změnu své adresy

**Pozvání na naši tradiční
Mariánskou pouť
na Holy Hill**

Milí přátelé,
zveme srdečně Vás, Vaše přátele a známé na naši tradiční pouť na svatý kopeček do Wisconsinu.

Na holy-hillské putování jedeme v neděli 18. září t.r.

Vyjíždíme v 7:00 A.M. pohodlným autobusem od Cihak World Travel, Inc. - 6302 Čermákova třída v Berwynu; / 795 - 9050.

Mše svatá s českým kázáním a zpěvem bude v 11:00 A.M. Po obědě bude pobožnost Křížové cesty v přílehlém lese - (za deštivého počasí v dolním kostele) - a před odjezdem svátostné požehnání v horním kostele. Předem mši svatou je možnost sv. zpovědi.

Z Holy Hill se budeme vracet v 5:30 P.M. a autobus zastaví - (nařízení společnosti z důvodů pojištění) - jen na zastávce, ze které vyjížděl - to znamená u Cihak World Travel, Inc., na Čermákově tř. v Berwynu.

Cena cestovného je za osobu \$22.00.

Na pouť na svatý kopeček wisconsinský zveme rovněž všechny ty, kteří s námi vždy věrně „putují” auty, ať z Chicaga a

jeho okolí či Milwaukee, Kenoshy, Racine, Philips a Cudahy.

Letošní pouť na Holy Hill se zařazujeme do desetiletí národní duchovní obrody, za kterého budeme duševně spojeni s našimi pronásledovanými bratry a sestrami v naší rodné vlasti za mořem. Program národní duchovní obrody vyhlásil minulého roku v prosinci kardinál František Tomášek s českými biskupy a ordináři a bude ukončen v roce 1997 oslavami milénia sv. Vojtěcha. Vstupním aktem k němu u nás doma byla národní pouť k uctění Blahoslavené Anežky s dvojhodinovou pontifikální mší svatou ve Svatovítské katedrále na Hradčanech, která jak všichni víme vyvrcholila mohutnou, důstojnou manifestací věřících.

Rovněž se budeme modlit, aby se uskutečnilo brzké svatořečení Blahoslavené Anežky a vysvěcení dalších Otců biskupů v rodné zemi za mořem. Spojení takto duchovně s našimi bratry a sestrami ve víře u nás doma - zvláště v letošním roce, kdy si připomínáme šťastná i osudová data jeho historie, budeme vyprošovat rovněž jako vždy ochranu našim rodinám v naší nové vlasti americké a prosit i za její ochranu.

Na pouti bude možnost

podepsat tak zvanou petici moravských katolíků, dožadující se oprávněných, náboženských požadavků věřících našeho rodného domova. Sám kardinál Tomášek doporučil její podpisování. Tím podpoříme úsilí našich bratří a sester ve víře o vyřešení problémů, které tam stále existují mezi státem a církví. Věříme, že tuto naši snahu vyjádření solidarity s našimi doma plně a v hojném počtu podpoříte. Petici až do svátku sv. Václava bude po holy-hillské pouti možno též podepsat vždy v sobotu večer v 6:15 P.M. při našich českých bohoslužbách u Panny Marie Svatohorské v Ciceru, anebo souhlas s ní a připojení Vašeho jména na ni poslat či zavolat redakci Hlasu národa.

Těšíme se na letošní společné holy-hillské putování.

Otec Vojtěch Vít, O.S.B. duchovní rádce Klubu Domov

Šeky a Money Orders vystavte na Cihak World Travel, Inc. a pošlete je se svou adresou a telefonním číslem do jejich úřadovny. Můžete si tam zaplatit cestovného vyřídít též osobně. Cestovné je nutno zaplatit předem celé. V případě odřeknutí cesty se peníze nevracejí. O zájezd je každý rok velký zájem, a tak se přihlašte co nejdříve.

49. MORAVSKÝ DEN

Ústředna Moravských spolků a Národopisný kroužek Ústředny pořádají výroční, pořadím již

49. Moravský den

a sice v neděli

25. ZÁŘÍ 1988

opět v Union Hall na Joliet a La Grange Road v Countryside, IL.

Již několik týdnů se navícuje rozsáhlý program tanců, zpěvů a zvyků z Moravského Slovácka, který jistě uchvátí všechny návštěvníky. Již dnes je hlášena řada zájezdů z různých míst USA i Kanady.

Při programu a k tanci bude vyhrávat známá kapela George Píchy.

Zaznamenejte si již dnes datum 49. Moravského dne - 25. září 1988.

**Výroční piknik
čs. exulantů**

Tradiční výroční výlet (piknik) Sdružení čs. exulantů se koná letošního roku v neděli 11. září

v National Grove č. 4 na 27. ulici a Desplaines Ave. v North Riverside, IL, opět v bohaté tradici exulantských pikniků minulých let.

Po celé odpoledne bude vyhrávat populární hudba „Bohemian Concertina Club”. Uslyšíte všechny ty naše známé, české i slovenské, národní i populární písně a tu svou nejmilejší si můžete dát zahrát a s nimi i zazpívat.

Již před polednem bude otevřena kuchyně se všemi známými dobrotami a pik-

nikovými pochoutkami. Na jídelním lístku jsou opět pravé české jaternice, moravské klobásy, párky a debrecínky, pověstné bramboráky, švestkové koláče a jiné domácí pečivo ke kávě. Také dobře chlazené domácí i importované pivo nebude chybět.

Každým rokem navštíví piknik exulantů rekordní počet návštěvníků ze všech koutů metropolitního Chicaga. Všichni setrvávají v přátelské a družné zábavě do večerních hodin. Nikomu se nechce domů z tak přátelského ovzduší. Přijďte i letošního roku a jistě budete spokojeni.

Srdečně Vás a Vaše přátele zveme k účasti.

Výbor Sdružení čs. exulantů

**COMMERCIAL
NATIONAL
BANK**

Special Service for Special People

Member F.D.I.C.

Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402
Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650
ALL PHONES:
484-0800

**Z ÚŘADOVNY
NÁRODNÍHO SVAZU
ČESKÝCH KATOLÍKŮ**

Milí členové, přátelé a příznivci NSČK!

Náš chicagský Distriktní svaz českých katolíků pořádá svůj tradiční „Den českých katolíků” v neděli 2. října 1988 v sále Besedního domu osady Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Jako každým rokem čistého výtěžku z tohoto kulturního podniku bude použito k podpoře našich záslužných kulturně potřebných a dobročinných organizací a tisku.

K čistému výtěžku hodně přispívá zisk z knížek „Štěstěny”.

Snažíme se vždy, aby vlastníci šťastných loterních čísel dostali za jejich odkoupení losů a svou dobrosrdečnost nějakou pěknou výhru.

Abychom měli však bohatou tombolu, potřebujeme také Vaši pomoci.

Obraťme se proto již nyní na Vás s prosbou, abyste i letošního roku na nás pamatovali nějakým pěkným dárkem do tomboly.

Své dary můžete přinést buď do úřadovny NSČK, anebo do administrace H.N.: obě jsou, jak už víte na nové adrese: 2340 S. 61st Ave., Cicero. Nemůžete-li nám dary sami přinést, rádi si pro ně přijedeme, když nás zavoláte: telefon NSČK: 656 - 1540; telefon H.N. 656 - 1050.

Předem přijmete naše srdečné Pán Bůh zaplat' za Vaši štědrost a snahu pomoci, aby se dobrá věc opět podařila.

Distriktní svaz českých katolíků - Chicago.

**Doporučte Hlas národa
svým přátelům a známým**

DOBA "BĚHEM ROKU"

23. NEDELE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Vykoupil jsi nás, Bože, a přijímáš nás za své syny. — Pohlédni na nás, na své milované děti, a dej, — aby všichni, kdo věří v Krista, — dosáhli pravé svobody a podílu na věčném dědictví. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAIÁŠE (Iz 35, 4-7a)

Rekněte malomyslným: "Vzmužte se, nebojte se! Hle, Bůh nás přináší odvetu, odplatu božskou. On sám přijde a spasí vás!"

Tebdy se otevrou oči slepých, odemknou se uši hluchých. Tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá němého jazyk, neboť na poušti vyprýští vody, potoky na pustině.

Vyprahlá země se změní v močál a žíznivá půda v prameny vod.

2. ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA JAKUBA (Jak 2, 1-5)

Moji bratři, s vírou v našeho božského Pána Ježíše Krista nesmíte spojovat stranictví k lidem. Tak vejde k vám do shromáždění muž se zlatými prsteny na rukou, ve drahokamové oděvu, a vejde taký chudák v ohrožených šatech. Vy však jste samá pozornost k tomu, který je nádherně oblečen, a řeknete mu: "Prosím, posad se tady na čestné místo." Ale tomu chudásovi řeknete: "Ty stůj tamhle", nebo: "Sedni si tady u mně na zem." Neděláte tak rozdíly navzájem mezi sebou, nestáváte se soudci podle špatných měřítek?

Poslyšte, moji milovaní bratři! Což nevyvolil Bůh právě ty, kdo jsou v očích světa chudí, aby z nich skrze víru udělal bohaté a aby jim dával dědičný nárok na Království, které obdává těm, kdo ho milují?

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MARKA (Mk 7, 31-37)

Ježíš se vrátil z území Tyru a šel přes Sidon k jezeru Galilejskému územím Dekapole.

I přivedek k němu člověka hluchého a špatně mluvícího a prosil ho, aby na něj vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil prsty do jeho uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhlédl k nebi, povzdychl a řekl: "Effatha", což znamená "otevři se!" I otevřel se mu sluch, uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně.

A nařídil jim, aby to nikomu neřekli. Čím více jim to však nafižoval, tím více to rozhlásovali.

Nadmíru se divili a říkali: "Dobře všechno učinil. I hluchým dává sluch a němým řeč."

Otec Jiří Novotný S.J.

23. neděle v mezidobí

4. září 1988

1. čtení: Is., 35, 4-7a
„Malomyslní, vzmužte se, nebojte se.“

Nikdo z nás by nechtěl být v kůži starozákonního proroka. Stále bičovat neřesti a přečiny svých spoluobčanů, kteří to nijak nesnášejí a dokonce mu mnohdy ukádají o život. Také nikdo z nás nemá rád, když se mu stále něco vyčítá a pro pravdu se lidé nejvíce hněvají.

Přitom prorok ví, že Bůh tak jedná z čisté lásky k lidu, který chce přivést k lepšímu, aby se neřítily do propasti, nýbrž aby našli cestu života.

Prostý lid však dobře nechápe a může si takové přísné kázání vysvětlovat jako výraz nepřítel Boží, jako znamení zavržení. A tu prorok naopak musí povzbuzovat; vzmužte se, nebojte se. Zkoušky přicházejí, jsou způsobovány lidmi nehodnými, vždyt' Bůh může užívat nástroje, jakého chce. Přitom však neodmítá ochranu svému lidu a nepřenáší ji na jiné. Každému odplatí podle jeho skutků a jeho odvěta a odplata se ukáže svým časem.

„Sám přijde a spasí vás!“ Kdo by přitom nepomyslel na příchod Krista Pána, který skutečně přišel a spasil nás. Vočích proroka se však mší dvojí spása, brzké osvobození z babylonského zajetí, stejně jako spasení důsledné a konečné v plnosti času. Znamení, jež vypočítává, se ovšem splnila až v době Páně, jak o tom ostatně bude mluvit evangelium. Zmizí všechno, co omezuje plný rozvoj lidského života, slepota, hluchota, němota, ochromení a slibují se nejlepší podmínky, jaké si člověk v té vyprahlé krajině, jako je Palestina, jen může přát. Místo pusté a suché země prameny a potoky vod.

Navštivte Palestinu, která leží v pásmu pouští a pak teprve správně porozumíte, co chtěl prorok těmi několika slovy říci. Teplota je tam ovšem příjemná během celého roku, ale pro to horko by tam nic nerostlo, a život by byl nemožný, kdyby neměla svou řeku Jordán a jiné potoky, spolu s prameny, mnohdy velmi bohatými, jež zaručují její úrodnost. Také blízkost moře podnebí zmírňuje. Mnoho však záleží i na obyvatelstvu. Kdo dovede těch přírodních darů využít, žije tak

jako v ráji, kdo však složí ruce v klín a čeká na to, co mu poušť sama dá, nedočká se žádné úrody.

2. čtení: Jak., 2, 1-5
Bůh vyvolil chudé

Někdy zůstáváme v nejistotě, jak si dnešní člověk, zvláště v naší společnosti, která má všeho dostatek, může vysvětlovat a ve skutečnosti vysvětluje, povzbuzování evangelia a Nového zákona k chudobě hmotné a k duchu chudoby. Víme, že dříve bohatství bývalo soustředěno v několika málo rukách a ostatní měli málo těžkostí žít v duchu a skutečnosti chudoby. Dnes si křesťan nedělá svědomí z toho, že hromadí statky pozemské, aby se mu dobře žilo, aby ho jeho okolí chovalo v úctě.

Všeobecně řečeno, člověk k svému životu potřebuje statků tohoto světa, aby mohl slušně vychovat svou rodinu a také aby mohl důstojným způsobem chválit Pána Boha. Proto i velmi zbožní lidé se snaží dosáhnout určitého stupně bohatství. Je ho zapotřebí k životu bezstarostnému, kde člověk může klidně myslet na statky duchovní.

Svatý Jakub se však pozastavuje nad tím, že i mezi křesťany bohatství je jediným měřítkem úcty k bližnímu. Lidé hledí na vnějšek a bohatého člověka přijímají ochotněji než chudého, od něhož snad čekají, že na nich bude žebrat. Křesťan se však má zbavit takové mentality. Víra ho upozorňuje na statky duchovní a chce-li bohatnout, má bohatnout ve smyslu duchovním a za sobě rovného má počítat člověka duchovního, i když navenek se jeví chudým.

Bůh vyvolil chudé, jak bylo zřejmo na apoštolech, aby byli bohatí skrze víru, aby toto bohatství rozdávali a tak se stali dědici království. Hledá-li se již bohatství, má se hledat v budoucím království, jehož statky převyšují všechno, co si zde na světě člověk může představit a nashromáždit. A toto království Bůh slibuje těm, kdo ho milují.

Evangelium: Mk, 7, 31-37

„Effeta, to jest otevři se!“

Palestina je celkem malá země a v době Páně byla rozdělena mezi mnohé vládcy. Na sever hraničila s územím, ovládaným týrským přístavním velkoměstem. Samo pobřeží galilejského jezera patřilo na polovinu do tetrarchie Herodovy a na polovinu do pohanského desetíměstí, jež se vymykalo pravomoci

závislé přímo na římském legátu Syrie. Kromě toho židovští fanatici, zeloti, měli obsazené pevnosti Gadaru a Arbelské soutěsky, kam na ně nikdo nemohl, dokud je římské vojsko v šedesátých letech odtud nevyhnalo. Tak vidíme, že se Kristus Pán pohyboval v prostředí, řekli bychom dnes mezinárodním a evangelistů na to výslovně upozorňují. Zázraky, které se tam dějí, mají potvrdit autenticitu nového učení, s nímž by byl Pán hůř pochopil na území výhradně židovském.

Uzdravení hluchého bylo předpověděno Isiášem v úryvku, který jsme právě četli. Nejenže to byla pomoc člověku, jehož životní schopnosti byly hrubě omezeny, nýbrž mělo i symbolický význam. Blahá zvěst Páně se šíří slovem a člověk hluchý je neschopen ji skutečně a opravdově přijmout. Tím se zdá vyloučen z dědictví na království. Svým uzdravením ho Pán uschopnil naslouchat hlásání evangelia. Tím také chtěl dát znát, že svou milostí přichází uzdravovat ty duchovně omezené, kteří jsou hluší ke slovu Božímu.

Způsob, jakým se to děje, je trochu neobyčejný. V jiných případech Pán uzdravuje pouhým slovem. Zde bere hluchého stranou, vkládá mu prsty do uší, dotýká se slinou jazyka a vyslovuje to magické aramejské slovo Effeta, to jest Otevři se. Tato obřadnost jistě chce upozornit na důležitost slyšení při hlásání evangelia.

Ostatně církev tento úkon přijala do obřadu křtu, kdy svým křtěncům přeje, aby i oni ochotně naslouchali slovu Božímu, až jim bude zvěstováno při výchově. V poslední době z různých moderních důvodů se slovo Effeta, jakož i dotek slinou a dotek uší z křestního obřadu propouští nebo se dělá dobrovolným.

Nebyl by to Marek, aby nezdůrazňoval, že Kristus Pán v té době nechtěl, aby se zvěst o něm a o jeho zázracích příliš šířila mezi lidmi, kteří ho neznali a kteří si neuvědomovali, že jeho zázraky nemají žádného významu samy o sobě, nýbrž teprve, když jsou spojeny s jeho učením a potvrzují je. Ale jeho posluchači je ocenili správnou mírou a dávají si tu otázku, kterou Kristus Pán asi od nich očekává: Kdo je a odkud je ten, kdo takové divy je schopen činit? Tato otázka ovšem vede k přesvědčení, že Kristus Pán je poslán od Boha a podává nám poselství Boží, pravdivé a opravdové, i když se nám může zdát místy nepochopitelným a nebo zvláštním.

ANNOUNCE
New Evening
Prices!

RESTAURANT & LOUNGE

5734 W. Cermak Rd., Cicero

**MONDAY THRU THURSDAY
DINNER AT LUNCH PRICES!**

- Juicy Pork • Crispy Duck
- Tender Breaded Pork
- Golden Chicken • Beef
- Dishes • American Favorites
- Seafood

**SENIOR
CITIZENS
SPECIALS
Homecooked
LUNCHES**

**\$4.20 TILL
4:30 P.M.
Sundays
10% OFF
TOTAL BILL**

**For Daily Specials
and Reservations
652-0795**

Complete With Dessert
and All The Trimmings
For Approximately **\$4.50**

Prosíme, oznamte nám včas změnu své adresy.

Životopis katolického aktivisty a autora Petice moravských katolíků o 31 bodech Augustina Navrátila

Augustin Navrátil se narodil 22. prosince 1928, zaměstnanec ČSD, stanice Kroměříž, bytem Lutopecny č. 14.

Narodil se jako syn drobného zemědělce v Lutopecnách, nejstarší ze tří dětí. Od dětství byl vychováván v katolickém prostředí. Po vychození měšťanské školy se vyučil stolařem. Vedle svého zaměstnání pomáhal neustále rodičům při zemědělských pracích. Ve svých 27 letech se oženil a založil rodinu. Má 9 dětí, z toho čtyři chlapce a 5 děvčat, z nichž nejmladší děvče má 17 let a navštěvuje dopravní školu. Chlapci jsou již ženatí a jsou samostatní, z děvčat jsou tři svobodné. Středního vzdělání dosáhlo 6 dětí, jeden syn má vysokoškolské vzdělání.

Pan Augustin Navrátil žije po celou dobu v Lutopecnách. Je příznačné pro jeho sepětí se zdejšími kraji a půdou i to, že jejich rod žije na stavení již 350 let! Od roku 1945 byl členem Československé strany lidové, později přijal funkci jednatele a stal se také místopředsedou místního výboru mládeže strany a organizačním referentem okresního výboru Československé strany lidové. Je také zakladatelem Orla v Lutopecnách.

V roce 1946 Akční výbor KSČ zlikvidoval organizaci lidové strany v Lutopecnách tím, že neuznal žádného člena výboru organizace. Od té doby nebyl Augustin Navrátil politicky organizován až do roku 1968, kdy se znovu obnovila činnost lidové strany v obci. Byl jmenován jejím předsedou. V roce 1970 byl však ze strany vyškrtnut. Od té doby není politicky organizován. Protože byl vždy aktivní a organizačně schopný, byly mu často nabízeny různé veřejné funkce, včetně vstupu do KSČ, což vždy z důvodů náboženských i politických odmítl.

Mnoho času věnoval a věnuje

**Labor Day Greetings
CESAR'S LTD.**
3112 1/2 Oak Park Ave.
BERWYN, IL.
☎ 795 - 8788
B-B-Q Ribs
Tacos - Fresh Cut Fries
Open MON. thru FRI.
11 A.M. to 10 P.M.
SAT. 11 A.M. to 8 P.M.

studiu literatury, včetně politické, takže zná např. marxismus nejen z praxe, ale i ze svého studia.

V roce 1955, v době, kdy veřejná činnost v obci velice pokulhávala se stal na jedno funkční období členem místního výboru. Byl předsedou finanční a později zemědělské komise. Protože však během své funkce vyžadoval důsledné plnění zákonů, po skončení volebního období řekl tehdejší předseda národního výboru a funkcionář KSČ doslova:

„Jak sú ateista a bezvěrec, tak sa budú modlit a dám složit mšu svatú za to, aby Augustin. Navrátil nebyl znovu ve výboru. Tak sme si tady spokojeně žili a teďka on požadujú samé předpisy a zákony. Kam bychom s taková došli.“

Do roku 1956 pracoval jako stolař. Když po mad'arském povstání odmítl vybírat příspěvky na Mad'arsko, dostal ze zaměstnání výpověď s odůvodněním, že v podniku dochází k reorganizaci. Od té doby pracoval v dělnické profesi v lisovně podniku PAL Kroměříž. I z tohoto podniku byl propuštěn poté, co rodiče odmítli vstoupit do JZD. Našel si tedy práci na dráze (ČSD). Nejdříve jako posunovač, posledních 29 roků pracuje na zastávce v Postoupkách a nebo v Bezměrově ve funkci hradlaře. Aby lépe uživil početnou rodinu a také proto, že ho práce na poli vždy bavila, staral se po celou dobu o menší hospodářství se stádem krav. Vzhledem k tomu, že dosahoval podstatně lepších hospodářských výnosů než socialistický sektor, stal se trnem v oku místních funkcionářů. Místní

spoluobčané na schůzích poukazovali nato, že Augustin Navrátil za stejných klimatických podmínek lépe hospodaří. A i když to bude znít naprosto nepochopitelně a kuriózně, byla mu odebrána většina půdy s odůvodněním, že jde o úpadkového hospodáře. Od té doby se datují první vážné spory Augustina Navrátila s orgány moci ve věci katolické církve. Šlo o první petiční akci na Moravě, žádající větší prostor pro náboženskou svobodu u nás. Petice v roce 1978 měla tehdy 16 bodů. Jen na Kroměřížsku ji během 14 dnů podepsalo přes 700 lidí. Augustin Navrátil byl za tuto akci umístěn na psychiatrickou léčebnu Kroměříž na dobu asi 7 měsíců, Jan Pavlíček, který spolupracoval při rozšiřování Petice, byl odsouzen k osmi měsícům vězení nepodmíněně. Po šesti měsících byl však náhle z vězení propuštěn a zcela rehabilitován. Stalo se to na základě podnětu ke stížnosti pro porušení zákona, jejímž autorem byl právě Augustin Navrátil, neboť obháje s tím nechtěli mít nic společného. Protože však během svých konfliktů se státní mocí poznal jak v oblasti právní, tak i psychiatrické, že se prakticky nenajdou žádné kompetentní osoby, které by byly ochotny riskovat ztrátu svého zaměstnání či postavení tím, že by překročily tolerovanou míru tehdejší právní praxe, jak jej určoval úzus státní moci, ba dokonce že většinou státní moci servilně slouží, nezbývalo mu nic jiného, než studiem a vlastním úsilím se hájit sám. Je pro něj příznačné, že ve své obdivuhodné a zcela výjimečné aktivitě brání především

práva jiných. Je autorem 19 otevřených dopisů, adresovaných státním orgánům. Svoji aktivitu vytváří z přísně vymezených zákonů, platných v Československu a vždy zásadně veřejně. Své dopisy, podněty a stížnosti si vypracovává sám a sám si je i rozmnožuje na amatérsky vyrobeném rozmnožovacím přístroji rámečku. Nejčastějšími náměty jeho prací, které odesílá všem nejvyšším orgánům, je obrana náboženských práv občanů a lidských práv vůbec. Druhý otevřený dopis vzbudil obzvláštní nevraživost u státní moci. Týkal se smrti tajně vysvěceného kněze Otce Přemysla Coufala. Za rozmnožení tohoto dopisu byl vzat opětně do vazby. Stalo se to v listopadu 1985. Brzy nato byl z brněnské věznice převezen na pozorování do pražské psychiatrické léčebny, kde ve vězeňském oddělení byl dva měsíce. Poté byl převezen na uzavřené oddělení psychiatrie do Kroměříže, kde byl držen déle než pět měsíců. Proti tomuto postupu protestoval mimo jiné i Ing. Pavel Roubal, člen VONSu.

Dopis adresoval pěti poslancům Národního shromáždění a České národní rady za okres Kroměříž. Poté, na nátlak světové veřejnosti, byl Augustin Navrátil z psychiatrie propuštěn. Předcházelo tomu soudní jednání, jehož průběh byl před veřejností utajován a provázen různými komplikacemi. Augustin

Navrátil se výborně hájil a na všechny přítomné učinil nejlepší dojem. Bylo všem jasné, že se jedná o zcela zdravého člověka a velice logicky uvažujícího. Soudní znalkyně, majorka ministerstva vnitra, trvala na ústavní formě léčby. Diagnóza onemocnění - paranoia qverulantia. Soud však rozhodl o změně léčení z ústavní formy na ambulantní až do odvolání. Poté byl po třináctidenním prodloužení propuštěn 29.10.1986 na svobodu, ovšem se stálou hrozbou, že může být opětně umístěn na psychiatrii.

Smrt Otce Přemysla Coufala zůstává však stále zahalena tajemstvím. Tento mučedník dodal nevšední sílu Augustinovi Navrátilovi, takže se stal autorem Petice o 31 bodech, kterou podepsalo více než 500 tisíc lidí.

Lhostejnost a především strach národa v mariánském roce 1988 s přicházejícím jarem postupně roztával. Od malé jiskry začínal plát veliký oheň.

Takoví osamělí lidé v pustině zažehují světlo. Co bychom např. věděli o utrpení bratří a sester na Ukrajině, kdyby nebylo osamělého hlasu Gleba Jakulina. Přece však oslovil nakonec právě tento osamělý hlas celý svět. Tak vyšeňují hlasy z utrpení, z vytrvalé věrnosti, hlasů svědomí a pravdy, z ohně Ducha svatého.

(Ing. J. Čerovský, Mnichov, přetištěno z Londýnských listů 7/8/88)

1986 11. ZÁŘÍ 1988

Před dvěma lety odešla navždy naše milovaná prabába

ANNA HERTL

Neuplyne den, abychom na Tebe, naše drahá prababičko, vděčně nevzpomínali.

RODINA HERTLOVÁ

Prodej lotů
úrodné půdy v Arizoně
Willox - Arizona
3 loty - každý velikosti 40 akrů.
Možno zakoupit dohromady,
anebo jednotlivě. Cena podle
dohody.

Bisbee - Arizona
Na prodej 12 lotů - velikost 330
feetů x 146 feetů. Loty je
možno koupit dohromady,
anebo odděleně: Cena jednoho
lotu \$1,300 anebo podle
dohody.

3) Antioch - Illinois 80 x 126 feetů a 98 x 144 feetů.
Celkem 11.214 čtverečních feetů. Residential area North
East Corner Highway 83rd & 123 ST. \$ 9 tisíc. anebo
nejlepší nabídka.

Hodláte-li prodat či koupit rodinný domek, obchod,
stavební parcelu, dílnu či průmyslový závod a potřebu-
jete-li odbornou poradu, odhad a sehnat hledanou
nabídku, nebo vážného zájemce o svůj prodáváný
majetek, obraťte se s důvěrou na naši realitní kancelář:

RE/MAX PARTNERS REALTORS

6420 záp. Čermákova tř. v Berwynu

☎ 484 - 2300

Zastavte se v naší kanceláři osobně a žádejte mluvit
česky s Jarkou Mlsnou.

VELIKÁ PŘÍLEŽITOST PRO ŽIVOTNÍ KARIÉRU

„General Development Corporation,” jedna z nej-
rychleji rostoucích firem na Floridě, hledá schop-
ného, iniciativního a průbojného

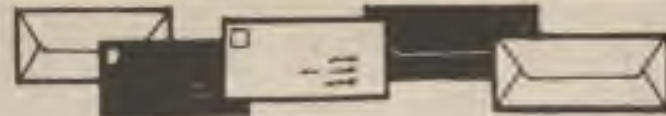
OBCHODNÍHO ZÁSTUPCE

pro chicagskou oblast; - (celodenní anebo částečné
zaměstnání). Kvalifikované zájemce zdarma zap-
racuje. Licence není nutná. Časově výhodná (pohyb-
livá) pracovní doba. Výborná provize a pojištění.
Uchazeči znalí cizích jazyků mají přednost.

Pro interview volejte:

Ziggy ☎ (312) 452 - 6470

DOPISY našich čtenářů

Zdeněk Rutar: ©1988

PRAŽSKÝ MUČEDNÍK

Brooklyn - New York

Milý Otče Vojtěchu!

Toto je ta báseň - óda na Šimona z Týnského kostela, o níž jsem se Vám zmínil telefonicky. Dnes jsem ještě pár slov pozměnil.

Váš Zdeněk R.

Připsáno světlé památce prarodičů mé maminky ze strany její matky, Františka Kavky a Barbory, rozené Ženíškové, statkářů na Podřipsku v Černoučce čp. 20.

Služebník Boží Šimon Abeles († 21. II. 1694 A.D.)
Pohřben v chrámu Páně Panny Marie Týnské 31. III. 1694

Sedmdesát pražských věží vyzvání nám všemi zvony, pro jichž vážný hlahol stěží zaznívají hlasů tóny, trubek utlumených zvrub...
Hle, smuteční eskadrony! Šlechta, měšťané a kněží provázejí dětský trup.

Nesou v ručkách školní dívky korouhvičky barvy šrámů. Šestnáct chlapců zvedá kvítky bledul, svitých do prolamů, v pláštích barvy jako krev. Za podloubím spouští v chrámu dětskou rakev, na ní snítky věnečků, když hřímá zpěv.

O tom vám chci vyprávěti. Cos od maminky jsem zvěděl. Dost za Víru vytrpěti musel hošík mnoho neděl, než mu hlavu zbrotil šrám. Ted' mi tryská ze vzpomínky jak sestru a mne, co děti, vedla matka v Týnský chrám.

V sakristii zobrazení připomíná události, jež nám slouží k poučení. Oběť antikristské zlosti, Šimon Abeles, tam sní. Milost ze Křtu, ze Svátosti, chrání si jak přeblažení K jeho cti dnes óda zní.

V útlém věku ztratil matku. Bydlet musel s macechami. Byť snad neměl nedostatku, byl co školák odhodlaný poznat víc než Josefov. Za čas draž než drahokamy cenil si pout' k Jezulátku, když mu vzrůstal poklad Slov.

Dychtil poznat společenství v Klementinském areálu. Proto mnohá protivenství zažil doma. Vzdával chválu Hospodinu, Ježíši! Za Talmud a za Kabalu přijal Krista náboženství za svůj Zákon nejvyšší.

Dal se pokřtít. Musel skrýt se syn Lazarův v Kavků bytě. Dlel tam coby v domě strýce - živili jej jak své dítě. Kde se jeho synek skryl Lazar snažil dopítit se. Zvídal. Nastražil své síť, až hošíka polapil.

Uvěznil ho do komůrky. Bil ho, hladem týral, mořil, k snědku nedopřál mu kůrky - chlapec však se nepokořil, dál Ježíše vyznával. „Kdyby raděj doživořil!“ Rádce jedem z muchomůrky k utracení nabádal.

V masopustu rozjaření Lazar s Löblem přichvátili. Šimonovi v rozčílení Víru v Krista vyčítali. Šimon zase neslyší. Kusem dřeva do něj prali, když si povzdech v jejich klení: „Ó můj Kriste, Ježíši!“

Bác do hlavy! Šimon klesá. Tak bil Lazar do hošíka, než Šimůnka Abelesa Löbl dorazil, když vzlykal: „Ó můj Kriste, Ježíši!“ Záfí Víra převeliká. Duše v blaženosti plesá po oběti nejvyšší.

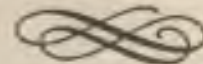
Jeho tělo vykopali v Josefově z pohřebišť, z místa, kde mučedník malý dlel dnů pět kdes u smetiště. Proti Týnu v radnici jeho rány ohledali. Vaz měl zlomen. Tratoliště. Vražda! Míni medicí.

Jeho otec oběsil se na řemíncích ve věznici. Spoluvrah sám obvinil se. Špatně končí ukrutníci. Lid se snažil ze všech sil, by hoch, Krista milující, když Milostí posílil se, Staré Město proslavil...

Sedmdesát pražských věží vyzvání zas všemi zvony, pro jichž vážný hlahol stěží zaznívají hlasů tóny, trubek, utlumených zvrub...
Hle, smuteční eskadrony, šlechta, měšťané a kněží provázejí dětský trup.

Nesou v ručkách školní dívky korouhvičky barvy šrámů. Šestnáct chlapců bílé kvítky bledul, svitých do prolamů, zvolna klade na rakev...
Slyšte děti! Z Týna chrámu mateřsky zní z průpovědky: „Šimon za Krista dal krev!“

(Napsáno 10. VIII. & 21.-22. VIII. 1988)

ÚMRTNÍ OZNÁMENÍ

Oznamujeme všem exulantům, kteří se s ním někde v exilu setkali, že 24. srpna 1988 nečekaně zemřel náš dlouholetý přítel, pan

FRANTIŠEK KUBŮ

narozený 10. září 1919 v jižních Čechách. V Chicagu pracoval dlouhá léta pro „Encyclopedía Britannica“.

Rozloučili jsme se s ním 30. srpna 1988 v 7 hod. večer v Maříkově pohřebním ústavu v Berwynu, Ill.

Naše pravidelné české dobročinné v kostele Panny Marie Svatohořské v Cicero, Ill., budou v sobotu 3. září 1988 v 6:15 hod. večer obětovány za jeho šťastné sledování s Pánem věchomíra a Stvořitelem nás všech.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi jeho vzácných osobních vlastností a jemné duše.

ADOLF A MARCELA ŠVEHLÍKOVI, přátelé.

Otevřený dopis

M. Gorbačovovi, který mu poslali čs. exulanti z Queenslandu v Austrálii

Pane generální tajemníku, dříve než Vám předneseme svou žádost, dovoluji krátký citát z Vaší knihy „Přestavba a nové myšlení pro naši zemi a pro celý svět.“

„Hlavní věc je pravda. Více světla! At' ví strana všechno! řekl Lenin. Jako nikdy předtím se potřebujeme zbavit temných koutů, v nichž se může začít znovu usazovat plíseň a hromadit všechno to, proti čemu jsme zahájili rezolutní boj.“

Nechceme pochybovat o upřímnosti těchto Vašich slov, proto se na Vás obracíme v předvečer dvacátého výročí srpnových událostí v naší československé vlasti, událostí, které mnohé z nás vyhnaly z vlastní země do ciziny, a které jsme nejen my v exilu, ale rovněž drtivá většina obyvatel Československa nepřestali nikdy považovat za jedno z nejtemnějších a nejplešnivějších zákoutí sovětské historie. Jsme přesvědčeni, že osvětlení a vyčištění tohoto zákoutí je nejen ve Vaší moci, je také Vaší povinností, neboť je plně v intencích Vaší nové politiky a nového myšlení. Pane generální tajemníku,

nemáme v úmyslu zabývat se zde veškerými škodami, které „Srpen 1968“ na našich národech napáchal; dovoluji nám vyjádřit se k této problematice jen velice stručně slovy našeho největšího moderního politického myslitele Tomáše Garrigue Masaryka:

„Politická samostatnost je pro uvědomělý a vzdělaný národ životní potřebou. - Národ politicky podrobený je i v nejkulturnějším státě potlačen a hospodářsky a sociálně vykořisťován. Násilné potlačování, odnárodňování a přenárodňování je ohromnou ztrátou síly a snižováním mravní úrovně; také panující, potlačující národ se poškozuje tím, že se dopouští násilí, a že přijímá několik nejlepších charakterů potlačeného národa.“

Jistě se shodneme v tom, pane generální tajemníku, že svět, v němž žijeme, je plný paradoxů. I v tomto našem světě však stále existují situace paradoxní natolik, že přesahují veškerý myslitelný rámec a jsou trvale neudržitelné. Jednou z nich je nynější situace v Československu.

Zatímco současné události ve vaší zemi začínají stále více připomínat československé hnutí roku 1968, jež bylo násilně potlačeno zásahem Sovětského svazu, naši domácí vládcí,

nelegitimně kdysi dosazení k moci právě tímto zásahem, jej nepřestávají ospravedlňovat. To je stav nejen neudržitelný, ale především vysoce nemorální, dotýkající se samé podstaty mravních základů lidství, na něž i Vy se zcela oprávněně a často odvoláváte.

„Bez všeobecného uznání mravních základů státu a politiky nelze spravovat žádný stát, žádnou společenskou organizaci,“ řekl T.G. Masaryk. „Neudrží se žádný stát, který porušuje základní základy mravnosti. Stát s zákonem čerpající svou autoritu ze všeobecného uznání mravních zásad a ze všeobecného souhlasu občanů v hlavních názorech na život a svět.“

Věříme, že proti těmto Masarykovým slovům nemůže ani dnes, žádný racionálně uvažující člověk, nic namítat. Proto Vás, pane generální tajemníku, žádám, abyste zajistil co nejrychlejší stažení sovětských vojsk z československého území a tím i nezadatelné právo našich národů na vlastní názory a na způsob života, který jim odpovídá.

Queenslandský Československý klub v Brisbane v Austrálii
Dopis s podpisy byl v předvečer 21. srpna 88 odeslán do Moskvy.

LÉKÁRENSKÝ TELEFON: DOMÁCÍ TELEFON:
☎ 484-0106 / 749-0281

Posílání léků vašim příbuzným či kamkoliv rychle a bezpečně vyřídí

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R.PH.

NAPROTI BERWYNSKÉ RADNICI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402

Dnes je v Africe vážným problémem také nemoc AIDS

Africké sdělovací prostředky a veřejné osobnosti se téměř nikdy nezmiňují o nemoci AIDS ve svých zemích, ačkoliv její epidemie ohrožuje budoucnost celého afrického kontinentu. Činí tak hlavně z prestižních důvodů. Také nelibě nesou, že západané se původně domnívali, že tato nemoc je afrického původu; dnes však vědci hledají jiné výklady jejího vzniku. Nejvíce jsou však touto nemocí postiženy středoafriické země Zambie, Uganda, Rwanda, Burundi, Zair, Tanzanie, bývalé francouzské Kongo a Středoafriická republika.

Světovému zdravotnímu úřadu bylo dosud hlášeno z Afriky pouze 11,474 případů onemocnění na AIDS, avšak předpokládá se, že skutečný počet onemocnění je daleko vyšší. Někteří odborníci odhadují počet Afričanů, nosících virus HIV, způsobující nemoc AIDS, na 1,5 milionu; nedávno však afričtí vědci, shromáždění na vrcholné konferenci sami mezi sebou odhadovali jejich počet na 10 milionů.

Na rozdíl od Evropy a Severní Ameriky se v Africe nemoc AIDS šíří normálním pohlavním stykem mezi mužem a ženou a postihuje ve stejné míře muže i ženy. Je rozšířena hlavně ve městech - ne dosud v džungli a na venkově, kde manželská nevěrnost a pohlavní nevázanost jsou méně běžné než ve městech. V Evropě a v USA se AIDS téměř výlučně šíří mezi homosexuály a uživači omamných drog, které si vstříkují do žil. Afričtí černoši se o homosexuální pohlavní styk téměř vůbec nezajímají a také si nevstříkují do žil omamné drogy. V Evropě a v USA je pak nemocí AIDS postiženo 13krát více mužů než žen.

Ze střední Afriky se nemoc AIDS šíří po celém kontinentě hlavně prostřednictvím šoférů nákladních kamionů a prostitutek, s kterými se tito šoféři na svých cestách stýkají. Bylo poukázáno na to, že v celé této věci je nejtragičtější to, že AIDS zabíjí v Africe právě ty nejvzdělanější a nejvíce potřebné lidi, tamní elitu: lékaře, právníky, inženýry, spisovatele,

techniky, intelektuály všech kategorií, dále také vládcy, politické osobnosti a armádní důstojníky. Jde právě o lidi, jichž Afrika pro svou budoucnost nejvíce potřebuje. Každému je jasné, proč právě tyto elitní skupiny jsou nemocí AIDS nejvíce postiženy. Podle mínění Světové banky to může mít „velmi negativní“ důsledky pro národní hospodářství afrických zemí. Ekonomové univerzity Harvard konkrétně předvídají, že ztráty na životech mezi těmito nejvíce produktivními lidmi podkopají a zneutralisují už kolem r. 1991 v některých podsaharských zemích všechnu ekonomickou výpomoc ze zahraničí.

Systematické údaje o rozšíření nemoci AIDS v Africe neexistují; pouze jsou omezeně známa některá fakta. - V hlavním městě Zairu, zvaném Kinšasa - (dřívějším Leopoldville) s 2,5 milionu obyvatel - celých 20 % mladých dospělých lidí jsou prý nositeli virusu HIV. V jedné tamní bance zemřela na AIDS celá polovina tamního personálu. - Uganda úředně hlásí pouze 2,639 případů onemocnění na AIDS, avšak lékaři v hlavním městě Kampále říkají, že skutečný počet je daleko vyšší, a že se zdvojnásobuje v každých šesti měsících. V hlavní nemocnici v Kampále celá čtvrtina těhotných žen měla při nedávném průzkumu ve svém těle zjištěnu přítomnost virusu HIV a většina jejich narozených dětí pak v době několika dnů zemřela. Tamní specialisté říkají, že nepodnikne-li se nic proti šíření AIDS, vzrůst obyvatel v Ugandě se rychle sníží o polovinu. V Tanzanii hlavní zdravotní specialista řekl, že v jeho zemi je v přítomnosti známo pouze 3,255 případů onemocnění na AIDS, že však podle jeho názoru tam bude do pěti let na AIDS umírat asi 120,000 lidí ročně.

V Lusaku, hlavním městě Zambie, v universitní nemocnici prý většina z tamních 2,000 lůžek je obsazena lidmi umírajícími na AIDS. Jako všude jinde v podsaharské Africe tam chybějí specializovaný personál a léky pro utišení bolestí. Celá třetina zaměstnanců této nemocnice prý jsou

nositeli virusu HIV, vloni dokonce v jednom departmentu zemřela na AIDS celá čtvrtina personálu. Tito lidé se prý nenakazili od pacientů, nýbrž od svých sexuálních partnerů. Když byla lékaři - řediteli této nemocnice položena otázka, zda v případě nutnosti by dovolili, aby mu pro transfusi byla dána krev, kterou tam mají pro tento účel uskladněnou, odpověděl bez váhání: „Nikdy!“ Podle odhadů prý v Lusace 10 až 20 procent dárců krve jsou nositeli virusu HIV. Cizí diplomaté, obchodníci a technici, žijící v Lusace se svými rodinami se obávají toho, co by se stalo, kdyby utrpěli úraz a musili se pro záchranu svého života podrobit transfusi krve. Prý by sice tak ušli rychlé smrti, avšak kvůli nákaze virusem HIV by asi neušli pozvolné smrti. Jedním z důvodů, proč středoafriické vlády nemluví o skutečném rozšíření nemoci AIDS ve svých zemích je také obava, že by odešli cizinci, kteří řídí rozvojové programy, nebo jsou nepostradatelní jako techničtí odborníci pro denní běh místní ekonomie. Navíc by tam také určitě přestali přicházet noví turisté a přinášet cizí pevné valuty. President Kaunda v Zambii upřímně přiznal, že i jeden z jeho synů zemřel na AIDS. V Kitwe, tamním hlavním středisku těžby mědi, byla zjištěna přítomnost virusu HIV u 44 % žen, které byly v tamní nemocnici na ošetření. Také už dva z devíti provinčních lékařských předsedů departmentu zdravotnictví, zemřeli na AIDS.

Středoafriické země se snaží zamezit šíření nemoci AIDS pomocí informační kampaně o této nemoci, která by mohla mít dobré výsledky, protože je svědomitě vedena. Novou naději na zvládnutí nemoci AIDS vzbudila zpráva z USA, že se tam konají pokusy se zcela novým lékem CD-4, připraveným genetickým inženýrstvím, v němž se skládají velké naděje, že bude účinným jak pro předejití tak i pro vyléčení této nové zákeřné nemoci. Bude-li se však v Africe nemoc AIDS šířit, jako se tam šířila dosud, jsou vážné obavy, že by se tam mohly rychle vylidnit celé kraje.

Cukr je hlavní příčinou kažení zubů; fluor však zuby posiluje

Zubní lékaři vždycky varovali před přílišným požíváním cukru, který je hlavní příčinou kažení zubů. Špatný chrup může ovšem být také dědičný, anebo způsoben podvýživou už v útlém mládí či v pozdějších letech života. Nejnovější důkaz toho, co cukr způsobuje zubům, poskytl nově nezávislé země v Africe. Tak např. v r. 1956, ještě za koloniální doby, 16-19letí studenti vyšších škol v Elisabethville, na jihu tehdejšího belgického Konga v provincii Katanga, neměli ani jeden zub zkažený. Po udělení nezávislosti však obyvatelé Elisabethville stejně jako jinde v Africe, si osvojili některé nedobré zvyky západní civilizace; zatímco dospělí holdovali pivu více než bylo moudré, děti byly cpány cukrovinkami a zmrzlinou. Už v r. 1975 jeden lékař z města Elisabethville - (které se tehdy už nazývalo Lubumbashi - nikoliv po Lubumbovi, ale podle stejnojmenné řeky) - psal, že dřívější nádherný chrup černošských dětí a mladých lidí téměř úplně vymizel, a že školní děti a zejména studenti vyšších škol už měli téměř všichni zkažené zuby.

V USA v r. 1965 prakticky všichni studenti vyšší školy měli každý řadu zkažených zubů; zachovalé je měli pouze Mexičani, kteří požívání cukru nepřeháněli. Šťastní otcové těchto studentů často už nosili umělý chrup. Všichni si dopřávali cukrovinek a zmrzliny, co hrdlo ráčilo. V přítomnosti se však tato neblahá situace znatelně zlepšila; Američané si sice nezačali více odříkat cukrové produkty, avšak na různých místech začala být pitná voda fluorována. Ústav „National Institute of Dental Research“ právě podnikl studii o stavu zubů u 40,000 školáků, ve věkové hranici od 5 do 17 let, vybraných z 970 škol po celé zemi, a extrapolací svého výsledku dos-

pěl k překvapivě dobrému závěru: celá polovina ze 43 milionů amerických dětí školního věku má dnes své druhé (trvalé) zuby úplně zdravé. Dříve to prostě neexistovalo. Na začátku sedmdesátých let bylo takových šťastných studentů jen 28 % a v padesátých i šedesátých letech prakticky každé školní dítě mělo v USA některé ze svých trvalých zubů zkažené. Jaká je příčina tohoto dramatického zlepšení chrupu amerických školáků? Sice je pravda, že byla učiněna mohutná kampaň pro čištění zubů a péči o ně, avšak hlavním důvodem - dnes o tom už nikdo nepochybuje - bylo na různých místech Spojených států postupné zavedení fluoridace pitné vody. Dramatické klesnutí počtu zkažených zubů se událo hlavně v posledních 15 letech, kdy se fluoridace vody rozšířila po celé zemi. Dnes už asi 55 % Američanů pije fluoridovanou vodu, a kde fluoridace vody dosud zavedena nebyla, školní děti dostávají do pitné vody tabletky fluoridu. Jakousi fluoridaci dnes také poskytují některé zubní pasty. Čeká se, že postupným zaváděním fluoridace pitné vody bude stále klesat počet zkažených zubů u mládeže i u dospělých; ještě však by bylo potřeba, aby Američané krotili svou mlsnotu na cukr, cukrovinky, sladké limonády a zmrzlinu.

Fluoridace však nemůže napravit špatný stav chrupu v případech nedostatečné výživy a v případech, kde chrupová slabost je způsobena genetickými činiteli. Chrup je stále dosud ještě velmi špatný zejména mezi chudinou, která nemá prostředky k tomu, aby o svůj chrup náležitě pečovala, která snadno trpí podvýživou, či nesprávně si vybírá svou potravu a přehání požívání cukru. Někde také voda dosud není fluoridována. Zubní lékaři přiznávají, že nyní mnohem méně než dříve musejí vrtat vykotlané zuby. Zdravotní autority oznámily, že dnes zkažené zuby přestávají být v USA předním zdravotním problémem, jako tomu bylo dříve.

Vyřizujeme spolehlivé letenky, ubytování v hotelích, půjčky aut, návštěvy Vašich příbuzných v Československu, tuzexové objednávky. Dobrá služba zákazníkům je naší mnohaletou osvědčenou zásadou.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 Chicago (312) 342-6110

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service
VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE
KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA
8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRAVČEK
evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

Pravidelné české bohoslužby
jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské
v Cicero, Ill. - 2414, S. 61st. Ave.

Moskva. — Jeden americký katolický žurnalista píše ve svém deníku o svých dojmech ze Sovětského svazu, který nedávno navštívil. Mimo jiné říká: „Viděl jsem SSSR už dříve; už tehdy jsem poznal, že sovětský systém nefunguje. Nyní se mi zdá, jako by Rusko uvázlo v čase; je to tam stejně jako to tam bylo v roce 1950. Nevidím žádné náznaky toho, že by tam existovala vůle vážného úsilí o pokrok. Vládní kontrola učinila sovětskou ekonomii úplně nehybnou. - Jeden můj známý, na úřední návštěvě v SSSR, obdržel od sovětských úřadů ke své potřebě auto se šoférem; ten však měl rozkaz pracovat pouze určité hodiny, a na žádost mého známého, aby jej zavezl někam, co nebylo plánováno, vždycky stejně odpověděl: „Až zítra“. Rovněž žádal-li něco mimořádného ve svém hotelu, vždycky obdržel stejnou odpověď: „Zítra“. Protože však šoféři a zaměstnanci hotelu se každý den měnili nebo pracovali obden, často odpověď „zítra“ prakticky znamenala „nikdy“. Sovětská byrokracie je stále těžkopádná, vyjednávání s ní je bez konce a často trvá několik dní. - Společné mezinárodní podniky začínají v SSSR pomalu fungovat. Tak např. belgická pivovarnická společnost „Stella Artois“ a „Coca Cola“ otevřely spolu se sovětským „Státním úřadem turismu“ v Moskvě jednu restauraci. Jeden francouzský podnikatel v Moskvě řekl; „Sověti se velmi živě zajímají o společné podniky, protože se domnívají, že to je rychlá cesta k zbohatnutí. Neuvědomují si však, že přitom je nutno mnohem více pracovat.“ Nové kooperativy - ve skutečnosti soukromé podniky s třemi či více společníky - rovněž začínají být zakládány; toho se však hrozí ti, kterým bylo stále vtlačováno do hlavy, že zisk je něco špatného. V kooperativních restauracích jsou ceny mnohem vyšší než v restauracích kontrolovaných státem, protože musejí kupovat své potřeby na volném trhu. Je

nutno si položit otázku, zda může ekonomie volného trhu vůbec spolu existovat s řízenou ekonomikou. Překladatelé z cizích jazyků rovněž tvoří kooperativy; mohou si však vybírat lidi opravdu schopné a nemusejí přijímat pouze ty, které jim přidělí vládní úřad. Jeden překladatel řekl, že zdvojnásobí počet lidí, kteří pro něho pracují, a že jako ředitel bude mít pětkrát vyšší mzdu než by měl ve státním podniku. Lidé tak najednou ukazují kapitalistickou mentalitu. Tak se dokazuje, že pohnutka zisku je i v SSSR velmi účinná. Bylo by však potřebí dát do obchodů více životních potřeb, zejména více potravin. Glasnost - volný projev svého mínění - a perestrojka - ekonomická restruktura - jsou sice krásná slova, avšak není možno je jíst. Arménský ekonom Abel C. Aganbegjan se honosil - jistě přehnaně - že prý SSSR svou perestrojkou může snadno dohnat USA, a přitom ještě si uchovat plnou zaměstnanost a svůj systém sociální péče. Mnozí sovětské občany však říkají, že by raději zaplatili za lékařské služby, kdyby byly náležitě obslouženi. Je nesnadné povzbuzovat lid, aby ukázal větší iniciativu, když ještě nedávno farmáři, kteří tak jednali, byli bez milosrdenství zastřeleni jako vykořisťovatelé... Zdá se, že glasnost a perestrojka jsou určeny hlavně pro dospělé lidi, kteří si uchováli neporušenou svou komunistickou víru; dnešní sovětská mládež však těmto slovům nevěří...

Brazilský františkán Rev. Leonardo Boff, idealisticky zasněný, nedávno navštívil SSSR a po svém návratu domů jej nemohl dosti vynachválit. Potom byl ještě pozván do SSSR na oslavy milenia ruského křesťanství. Otec Boff považuje marxistické kategorie za užitečné pro svou teologii „osvobození“, zatímco lidé v SSSR se nebojí veřejně prohlásit, že nemohou být marxisty, protože jsou křesťany. Stal se snad Otec Boff

LETEM

nevědomky propagandistou komunismu a tím Leninem vyc-hvalovaným „užitečným idiotem“? Sám to nevím; byl jsem však zklamán, když na recepci, kterou dával v Kremlu prezident Andrej Gromyko, Otec Boff měl na sobě světle šedý civilní oblek namísto svého řeholního hábitu sv. Františka.

● ● ●
Vilno. — Litevský kněz dp. Alfonsus Svarinskas, hlavní představitel litevských katolíků v boji za náboženská práva, byl právě propuštěn z vězení, a to pět let před odpykáním svého trestu. Byl znám pod názvem „vězeň víry“. Litevští katolíci žádali o jeho propuštění na svobodu na důkaz toho, že Gorbačov míní svou glasnost vážně. Dp. Svarinskas informoval o svém propuštění přímo Vatikánský rozhlas, který to nazval „positivní gesto“. Dp. Svarinskas však musí co nejdříve odejít za hranice do exilu. Dnes mu je 63 let, z nichž celou třetinu prožil v sovětských vězeních a v pracovních táborech. V roce 1978 spolu s čtyřmi jinými knězi založil „Katolický výbor pro ochranu práv věřících“, který požadoval, aby před soudem i v každodenním životě byla věřícím zajištěna plná rovnost s ateisty. Litevští katolíci potom protestovali proti protináboženským zákonům a praktikám. V roce 1983 pak byl dp. Svarinskas zatčen. Ihned 9 katolických laiků v Litvě nabídlo, že půjdou do vězení za něho, a 50 tisíc litevských katolíků podepsalo žádost o jeho propuštění na svobodu. Když se tehdy v Římě o tom dozvěděl ukrajinský kardinál Josef Slippy, prohlásil: „Znám Otce Svarinskase, protože před 20 roky jsem s ním byl ve vězení. Oba jsme vlekli vězeňské okovy, oba jsme nesli kříž utrpení, ponížení a teroru... On mě povzbuzoval, těšil a pomáhal mi.“ V květnu 1983 pak byl kvůli „protisovětské propagandě“ odsouzen na 10 let

- na sedm let v pracovních táborech a na 3 roky ve vnitřním exilu. - V roce 1946 byl seminarista Svarinskas pak tajně vysvěcen biskupem Francisus Ramanauskas-em. Dva roky po svém propuštění v roce 1958 byl opět zatčen a odsouzen na dalších 6 let. Po svém propuštění byl až do roku 1983 činný ve farních službách. - Spolu s ním byl nyní také ve vězení kněz dp. Sigitas Tamkevicius, který rovněž v rámci glasnosti měl být propuštěn na svobodu; protože však odmítl odejít do exilu v cizině, zůstává dále ve vězení.

● ● ●
Stamford, Conn. — Čínský katolický biskup šanghajske diecéze Ignacius Kung Pin-Mei, nyní 88-letý, strávil celých 30 let v čínském komunistickém vězení, protože v roce 1955 odmítl vyhovět požadavku komunistů, aby se zřekl své věrnosti Vatikánu a přidal se k vládou schválenému „Národnímu společenství vlasteneckých katolíků.“ Proto byl zatčen a odsouzen na doživotí. V roce 1985 však byl podmínečně propuštěn na svobodu. Jeho synovec Josefu Kungovi, žijícímu ve Spojených státech se pak podařilo obdržet od rudé vlády povolení, aby jeho strýc mohl přijet letos v květnu na léčení do USA; trpěl totiž srdečním neduhem a dýchacími chorobami. Ve Spojených státech se prý jeho stav znatelně zlepšil. Nyní se seznamuje se změnami v životě církve po Vatikánském koncilu; ve vězení se o tom nic nedozvěděl. Navíc vypovídá o hrůzách, které prožil a dosvědčil i to, že čínští komunisté vyřídili katolickým kněžím někdy i jazyk.

● ● ●
New York. — Dne 25. července se v nemocnici sv. Vincence v New Yorku podrobila operaci odnětí očního kataraktu 78-letá světoznámá Matka Teresie z Kalkuty, zakladatelka ženského řeholního řádu „Misionářek křesťanské lásky“ a roku 1979

SVĚTEM

laureátka Nobelovy ceny míru za svou práci mezi chudými. Operace byla plně úspěšná, takže už následující den mohla opustit nemocnici. Předtím navštívila Kubu, kde založila dvě misie svého řádu. Nyní se zastavila u sv. Otce v Římě a později se vrátí do Indie.

● ● ●
Varšava. — V Polsku dosud ještě trvají stávky začaté 16. srpna, největší stávky od roku 1981 po zrušení Solidarity. Zklamání polští dělníci viděli, že jejich kupní schopnost se znatelně snížila, když ceny životních potřeb byly zvýšeny o 60 % a jejich mzdy nebyly úměrně zvýšeny. Byli unaveni vládním ujišťováním, že opatření ekonomické strohosti jsou nutná pro zlepšení ekonomického stavu země, a že věci se časemlepší. Už dávno poznali, že komunistům nelze důvěřovat. Jsou zklamáni, že obchody jsou téměř prázdné, že nabízejí výrobky bídné kvality, a že sami musejí stát v dlouhých frontách na chleba a na maso, které je na příděly a do světa se vyváží polská šunka. Dělníci žádají zvýšení mezd o 50 %, zlepšení pracovních podmínek a obnovení pracovní unie Solidarity. Vláda gen. Jaruzelského zprvu nechtěla ustoupit před požadavky dělníků; říkala, že opatření strohosti jsou nutná pro ozdravení polského hospodářství, a že ani v kádru glasnosti není možno dovolit obnovení svobodné pracovní unie, protože by to rušilo monopol komunistické strany na vládní moc. Dne 22. srpna pak polská vláda rozhodla rázná „opatření pro zabránění bezzákonosti a anarchie.“ Rozkázala policii, aby stávky zlomila. Ministr vnitřní gen. Czeslaw Kiszczak vyhlásil výjimečný stav ve třech krajích postižených stávkami; v Katovicích, v Gdaňsku a ve Štětíně. Místa stávek byla odříznuta od světa a soudy měly uspišit akce proti stávkujícím, jimž bylo pohroženo pokutami, vězením a ztrátou práce. Také byl zamítnut požadavek Lecha Walesy o vyjednávání vlády se stávkujícími; vláda prý není ochotna vyjednávat, „hrozí-li se jí pistolí“. Brutálním akcím policie se podařilo většinu stávek skoncovat; zatímco původně stávkovalo 12 velkých uhelných dolů z celkového počtu 66 v kraji u Katowic a dělnictvo v devíti státem vlastněných podnicích, včetně dělníků loděnic v Gdaňsku a ve Štětíně, dne 26. srpna, v 11. den stávek, už jen tři z původních 12

FAMILY PRACTICE CENTER

JAN TURON, M.D.

Family Physician

8905 W. Burlington, Brookfield, IL 60513

Ordinační hodiny:

Pondělí 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Úterý 1:00 p.m. - 9:00 p.m.

Středa 9:00 a.m. - 1:00 p.m.

Čtvrtek 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Pátek 9:00 a.m. - 3:00 p.m.

ANSWERING
SERVICE
24 HOURS
☎ 387-7000

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHODKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250 Rádi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

dolů ještě bylo ve stáve. V týž den vláda vydala prohlášení, že je ochotná k přímým diskusím s nespokojenými dělníky. Vyloučila však - aspoň na dobu stávek - jakékoliv vyjednávání se Solidaritou. - Pouze o několik hodin dříve polští biskupové učinili společné prohlášení, ve kterém říkali, že nynější politické nepokoje v Polsku jsou důsledkem porušování lidských práv jakož i důstojnosti lidské práce, a učinili výzvu na komunistické autority, aby zanechaly cestu hrozeb a násilí, a aby znovu zákonně uznali existenci nezávislých pracovních unií. Walesa pak měl být nepřímě někým osloven, že by s ním Jaruzelski byl ochoten vyjednávat, kdyby předtím ale prohlásil, že Solidarita nemá v úmyslu „nahradit vedoucí roli“ polské komunistické strany ve státě.

● ● ●
Bujumbura, Burundi. — Vláda východoafrické země Burundi, kterou monopolisuje tamní menšinový kmen Tutsiů, přiznala 25. srpna, že vládní vojáci pobili 5,000 - jiné prameny udávají vyšší počet - bezbranných civilistů z většinového kmene Hutů, a že asi 41,000 Hutů uprchlo z válečných zon do sousední Rwandy. Vláda však ospravedlňovala tuto akci jako odvetu za to, že 14. srpna prý Hutové, žijící v exilu v sousední Tanzánii, přepadli dvě vesnice Tutsiů a „pobili mačetami stovky tamních obyvatel, anebo je spálili podpalením jejich chatrčí.“ Hutové však tuto zprávu popírají a dávají všechnu vinu na tomto masakru vládní armádě Tutsiů.

● ● ●
New York. — Ve Spojených státech a jinde na světě vzbudil v poslední době nemalý rozruch nový film o Kristu „Poslední Kristovo pokušení“, v režii Itala Martina Scorsese podle románu téhož jména od spisovatele řeckého původu Nikos-e Kazantzaki-se. Mimo jiné tam Kristus v bolestech na kříži „sní“ o tom, že by se raději vzdal svého božství, žil jako obyčejný člověk a měl rodinu s Marií Magdalenou; Kristus však odmítne toto pokušení a přijme roli, kterou mu Bůh určil. Tento film, zakládající se na lidské obrazotvornosti a nikoliv na vyprávění evangelií, podává velmi zkresleně zesvětšlý obraz Kristův a vůbec nevystihuje smysl jeho učení a jeho poslání. Američtí biskupové a jiné náboženské osobnosti jej prohlásili za mravně urážlivý, rouhavý, hrubý a nevkusný, ačkoliv snad v něm není nic vysloveně heretického. Znalci pak sledali i uměleckou hodnotu

jak filmu tak i románu žalostně nízkou; prý to je nudná packanina a slátanina, o kterou by se sotva kdo zajímal, kdyby se bývalo o filmu mlčelo. Protože však náboženské osobnosti učinily velký pokřik při prvním veřejném promítání tohoto filmu a věřícím navrhovali, aby jej bojkotovali, toto zakázané ovoce asi přivábilo mnoho zvědavců, kteří však už byli zklamáni jeho nudností a bezvýznamností. Tento film však vyhovuje moderní tendenci sexuální posedlosti. Tak autor asi dosáhne toho, že se mu nakonec natočení jeho neslaně - nemastného filmu asi finančně vyplatí.

● ● ●
Varšava. — Dne 28. srpna Ústřední výbor komunistické strany Polska ve Varšavě po dvoudenním zasedání přijal plán ekonomických reforem polské vlády a odsoudil „porušování zákonů a destrukce“, neboli stávky minulých dnů. Gen. Jaruzelski ve své řeči prohlásil, že prý přijímá kritiku, vyslovovanou proti jeho vládě, že však „není ochoten hledat obětní kozly“. Díky příznivým okolnostem, utvořeným perestrojkou, nyní je prý Polsko blízko „velké národní dohody“; tato výjimečná příležitost se nesmí propást. Ani ÚV ani Jaruzelski však neslibili žádné konkrétní vyjednávání se Solidaritou, i když nechali tuto otázku otevřenou. V týž den dělníci stávkovali už jen v jednom uhelném dole, v jedné ocelárně a „v osmi jiných pracovních místech“.

● ● ●
Vilno. — Dne 23. srpna v den 49. výročí podepsání tajného paktu Molotov - Ribbentrop mezi SSSR a nacistickým Německem, který vedl k připojení k SSSR baltských republik Litvy, Lotyšska a Estonska, byly v hlavních městech těchto zemí - ve Vilně, v Rize a v Tallinu - konány demonstrace proti této anexi, kterých se zúčastnilo desetitisíce lidí. Největší demonstrace byly ve Vilně, kde se jich podle různých odhadů zúčastnilo 100 až 300 tisíc lidí. Udivuje, že místní komunistické autority daly k těmto demonstracím své svolení, že se konaly pokojně, a že při nich nedošlo ani k násilnostem ani k zatýkání. Vrcholem všeho pak je, že sovětská zpravodajská služba TASS o těchto demonstracích informovala, a to dosti podrobně; ve Vilně udala počet přítomných na 100,000 a o Rize uvedla, že tam byly konány demonstrace proti stalinské opresi. Při všech těchto demonstracích byly vyvěšeny předválečné prapory všech tří zemí,

a ke konci byly zpívány národní hymny z předválečné doby, opěvující nezávislost Litvy, Lotyšska a Estonska. Tyto demonstrace byly zřejmě dovoleny v rámci Gorbačovovy „větší otevřenosti“. Vloni byly podobné demonstrace prohlášeny za „provokace, inspirované Západem“, a mnozí z účastníků byli zatčeni, pokutováni či uvězněni.

● ● ●
New Delhi. — Dne 21. srpna bylo postiženo prudkým zemětřesením pohraniční území v severní části indického státu Bihar a celý jihovýchod himalajského státu Nepal; otřesy měřily 6.5 až 6.7 na desetimístné Richterově stupnici. Mnohé obytné domy se zřítily, sesutím půdy byly zataraseny přístupné cesty k postiženým územím, železniční spoje byly přerušeny a mosty přes rozvodněné řeky zničeny. V Nepalu bylo z trosk vytaženo 531 mrtvol a ve státě Bihar 165. Čeká se však, že celkový počet mrtvých bude vyšší. - (Ve státě Bihar byla před lety i početná kolonie plzeňských Škodováků, kteří tam pracovali na montážích celých továren. Měli tam i českou školu pro své děti a obchody s českými potravinami. Mělo-li nedávné zemětřesení nějaké následky i v krajině této čs. kolonie, dosud nevíme. Poz. red.)

● ● ●
Rangoon. — Ve dnech 22.-25. srpna byly v birmanských městech konány masové protivládní demonstrace, jichž se zúčastnilo statisíce lidí; - studenti, kteří je vedli, dělníci, budhističtí mniši, profesionálové a veřejní zaměstnanci; všichni požadovali skončení 26-leté diktátorské vlády socialistické strany, která přivedla Birmu do nynější hluboké ekonomické krize. Demonstranti skandovali: „Pryč s diktaturou jediné strany! Chceme demokracii hned teď!“ Dne 25. srpna pak nový civilní prezident Maung rozkázal, na důkaz dobré vůle, propustit na svobodu z vězení hlavního vůdce politické opozice 70-letého Aung Gyi-a a 1,683 protivládních demonstrantů, zatčených v minulém měsíci. Zároveň zrušil ve městě Rangoon stanné právo, odvolal z něho armádu a všude jinde v zemi zrušil výjimečný stav. Mimoto slíbil uspořádání lidového referenda o tom, zda má být v zemi zaveden systém více politických stran, a v případě schválení tohoto systému, pak prý budou - pokud možno nejdříve - konány všeobecné volby. Vládnoucí socialistická strana na své schůzi

12. září prý „bude uvažovat“ o možnosti národního referenda.

Demonstranti však odpověděli, že nechtějí čekat celé měsíce na to, že „možná“ budou konány všeobecné volby, nýbrž prý chtějí, aby tyto volby se konaly ihned, to je do dvou či tří týdnů. Ještě v týž den Aung Gyi na shromáždění 200,000 lidí energicky zamítl návrh prezidentův, že má být teprve „uvažováno“ o zavedení systému více politických stran, a požadoval pro Birmu okamžitou demokracii. Studenti nazvali Maung Mangovy sliby „politickým trikem“. Potom asi 400,000 lidí pochodovalo ulicemi hlavního města a volalo: „Chceme bezodkladně demokracii“. - Podle anglické televize BBC se 25. srpna vzbouřili vězni ve vězení Insein u Rangoonu; strážci vězení prý přitom postříleli asi tisíc vězňů. Vězni se také vzbouřili ještě ve dvou jiných vězeních, z nichž se mnohým podařilo uprchnout. Vládní birmanský rozhlas však zmenšoval význam těchto vězeňských vzpour; při jejich potlačování prý bylo pouze 7 mrtvých a několik desítek zraněných. Dne 26. srpna pak pokračovaly v Birmě obrovské protivládní demonstrace, k nimž se tentokrát přidali také mnozí vysocí armádní důstojníci ve výslužbě.

● ● ●
Jeruzalém. — V okupovaných územích Gázy a Předjordání protiizraelské demonstrace Palestinců trvají dále. Dne 20. srpna v jedné ulici s obchody ve středu izraelského přístavu Haifa palestínští teroristé vhodili do davu lidí granát; jeho výbuchem bylo zraněno několik desítek přítomných a jeden os-

mitý židovský chlapec přitom přišel o nohu. V Bejrútu palestinská organizace „revolučního výboru Fatah“, jehož předsedou je Abu Nidal, prohlásila, že tento útok prý byl odvetou za to, že letos 16. dubna izraelské agenty zavraždili v Tunisu vojenského velitele PLO Khalil Wazira, jinak také zvaného Abu Jihad-a. - Při srážkách izraelské armády a policie s palestinskými demonstranty bylo za 9 měsíců současných bouří zastřeleno celkem už 252 palestinských demonstrantů, tisíce jich bylo zatčeno a desítky deportováno do Libanonu. Dne 25. srpna na západním pobřeží Jordánu Palestinci rozsekali sekerou na kusy 37-letého Palestince Saadiho Hazaza kvůli jeho kolaborantství s Izraelem; už bylo ze stejného důvodu zavražděno sedm jiných Palestinců. V týž den izraelské helikoptéry a dělové čluny opět napadly bydliště palestinských uprchlíků v blízkosti libanonského přístavu Sidonu. - Organizace PLO prý pomýšlí prohlásit nezávislost okupovaných území Gázy a Předjordání a jmenovat pro tato území vládu v exilu; o této věci má v polovině září v Alžíru rozhodnout Palestinská národní rada, považovaná organizací PLO za palestinský parlament v exilu. Političtí pozorovatelé vesměs říkají, že tento krok v ničem nepřispěje k mírovému vyřešení palestinské otázky, a že Izrael nikdy neuzná nezávislý palestinský stát. Shamir řekl, že Izrael takovou vládu „rozrazí železnou pěstí“. Praktický význam takové palestinské vlády v exilu by tedy nebyl vůbec žádný a kromě arabských zemí by ji asi nikdo neuznal.

DO ČESKOSLOVENSKA v r. 1988

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga a New Yorku

5. a 16. září.

Každý zájezd je na 16, 23 anebo na 30 dní pobytu, který může být prodloužen až na 90 dní.

Ceny letenek jsou stejné jako minulý rok. Do Prahy a Bratislavy z Chicaga \$733.00 do konce května a po 15. září; po 1. červnu: \$873. Z New Yorku \$623.00 a \$763. Velmi výhodné ceny letenek do Vídně - \$592.00 až \$682.00

Návštěvy příbuzných a známých z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě za nejlevnější ceny. Vyřizujeme zasílání peněžních darů na cestování pro čs. občany do USA a západních států. Máme zvláštní nemocenské pojištění pro návštěvníky.

TUZEX - dárková služba Vaším příbuzným a přátelům. Rovněž vyřizujeme zasílání balíků do Československa.

Vyžádejte si podrobné informace u

WEBER
TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
Telefon: 312-749-1333 nebo 242-1512

SPORT

I. liga kopané v Československu

Tabulka:

1. SPARTA	16:2	5
2. SLAVIA	5:2	5
3. VÍTKOVICE	7:3	4
4. HR. KRÁLOVÉ	3:1	4
5. NITRA	5:4	4
6. D. STŘEDA	4:7	4
7. OSTRAVA	5:3	3
8. PLZEŇ	5:3	3
9. SLOVAN	2:2	3
10. TRNAVA	3:5	3
11. BOHEMIANS	8:9	2
12. OLOMOUC	1:3	2
13. B. BYSTRICA	4:8	2
14. CHEB	2:6	2
15. DUKLA	1:3	1
16. INTER	3:7	1

Dukla - Slavia 0:1

4,023 diváků vidělo málo branek, avšak mnoho faulů. Jedinou branku zápasu vstřelil v 70. min. Jelínek z penalty.

Bohemians - Sparta 2:4

6,429 diváků se přišlo podívat na pražské derby. Rozhodčí Stiegler musel často zakročit a nakonec k tomu ukázal dvěma klokanům červenou, takže Bohemians ukončili zápas s de vítí hráči.

Branky dali: Skuhravý

Griga, Kukleta a Vrabec za Spartu; Chaloupka a Medynsky za Bohemians.

Kr. Králové - Ostrava 0:0

10,830 diváků vidělo hezký fotbal, ve kterém brankáři měli štěstí a udrželi si čisté konto.

Slovan - Inter 1:1

Bratislavské derby viděla rekordní návštěva 12,654 diváků, kteří byli s výsledkem spokojeni.

Branky: 23. min. Vankovič 1:0, v 55. min. Kramoliš 1:1.

Nitra - Olomouc 2:0

4,700 diváků vidělo dvě branky během dvou minut, v 85. min. Borko získal Nitře vedení 1:0 a v 87. min. Mašík zajistil Nitře dva cenné body.

Vítkovice - Cheb 3:0

3,176 diváků vidělo dobrý fotbal až ve druhé půli. Branky dali: 47. min. Vlk, 52. min. Jeřábek, 70. min. Grossmann.

Plzeň - Trnava 4:1

Nejslabší návštěva 3. kola, pouze 1,539 diváků vidělo hodně branek na špatném terénu, neboť se hrálo ve vodě.

Branky: Sokol 2, Homola a Vašák za Plzeň; Klejch za Trnavu.

D. Středa - B. Bystrica 2:0

5,186 diváků bylo spokojeno s výsledkem a ziskem dvou bodů.

Branky: 42. min. Mičinec 1:0; 54. min. Pavlík 2:0.

Zprávy ze Sparty A.B.A. Chicago

Konečná tabulka z Jarního kola:

1. EAGLES	7	1	1	25:11	15
2. KICKERS	5	3	1	23:12	13
3. SCHWABEN	4	3	2	20:13	11
4. GREEN-WHITE	4	2	3	16:10	10
5. SPARTA	3	4	2	9:11	10
6. VIKINGS	4	1	4	16:12	9
7. UNITED SERBS	3	3	3	13:9	9
8. ROYAL WAWEL	2	4	3	11:14	8
9. LIGHTNING	1	2	6	7:20	4
10. TREVIAN	0	1	8	2:30	1

Odbočka ČSNRA

„28. říjen“

pořádá

3. ročník

tenisové soutěže

pod záštitou Mid-America Federal Savings & Loan Assn. Hugo Koranda - Honorary Chairman, Vlasta Sneidergerová - Vice-President.

Bude se hrát v sobotu 10. září a v neděli 11. září opět na dvorcích Morton-West High School, Harlem a 24. ulice v Berwynu.

Zúčastnit se mohou krajané a exulanti československého původu.

Soutěžit se bude:

- 1) v pánské dvouhře
- 2) v dámské dvouhře
- 3) v pánské čtyřhře
- 4) v dámské čtyřhře
- 5) ve smíšené čtyřhře

Jednotlivcům, kteří mají zájem o kteroukoliv čtyřhru a nemají spoluhráče, bude partner přidělen při losování v klubovně Sparty A.B.A. na Čermákově třídě v Cicero ve středu dne 7. září v 7 P.M., kdy též končí lhůta přihlášek.

Zápisné je \$5.00 za jednotlivce, \$10.00 za dvojici.

Přihlášky přijímá:

Ota Karásek
2712 So. 58th Court
Cicero, IL 60650
☎ 656-9581

Zveme všechny činné hráčky a hráče v chicagské metropolitní oblasti k účasti na této soutěži.

Filmovat opět bude Pavel Vaněček.

Za odbočku 28. říjen
Rozina Nehasilová, předsedkyně
Josef Barta, jednatel

„MÁ VLAST“ V TANGLEWOODU

V roce 1937 řídil poprvé slavný dirigent Sergej Koussevitzky, koncert Bostonského symfonického orchestru v novém letním sídle Tanglewoodu, v městečku Lenox, v západní části státu Massachusetts. Od té doby každoročně statisíce posluchačů navštěvují toto místo, aby vyslechli jeden z nejlepších amerických orchestrů pod taktovkami světoznámých dirigentů v krásném přírodním prostředí. Tak tomu bylo i v sobotu večer 20. srpna, kdy řídil orchestr známý český dirigent Jiří Bělohlávek, v kompletním provedení Smetanovy „Mé vlasti“.

Úspěch koncertu byl ohromný a nadšení obecenstva se zvětšovalo po každé symfonické básni. Pravda, posluchači byli trochu v rozpacích po ukončení „Vyšehradu“ a nevěděli, zda mají začít tleskat, ale oblíbená „Vltava“ vyvolala potlesk, který se vystupňoval do ovací na konci programu, kdy celé obecensvo vzdalo hold Smetanovu vedle i jeho interpretům spotánním povstáním. A nebo to snad byla reakce na maličkou zmínku v programových vysvětlivkách, že v sobotu tomu bylo přesně dvacet let, co bylo Československo obsazeno armádami „bratří“ z východní Evropy?

Jiří Bělohlávek je dobře znám americkému hudebnímu publiku. Narodil se v Praze v roce 1946, a od mládí se věnoval hudbě. Studoval nejprve soukromě piano a cello, a po absolvování pražské konservatoře koncertoval jako cellista v Německu a Indii. Stále ho však lákalo dirigování, a v roce 1966 vstoupil na Akademii múscických umění v Praze. Ještě před dokončením studií dirigoval Orchester Puellarum Pragensis a potom asistoval v České filhar-

monií. V roce 1972 se stal šéfem Státního orchestru v Brně, s nímž téhož roku navštívil poprvé Spojené státy. Od roku 1977 je uměleckým ředitelem Pražského symfonického orchestru FOK a při tom stále udržuje časté styky s Českou filharmonií. Bělohlávek vystoupil v čele českých orchestrů nebo jako host domácích ensembleů po celé Evropě, Severní Americe a Japonsku, a je též často zván jako dirigent operních představení. Jednou z jeho nejúspěšnějších nahrávek je Sukova „Pohádka“, v níž hraje houslové sólo skladatelův vnuk, Josef Suk.

Smetana složil jednotlivé části „Mé vlasti“ v letech 1874 až 1879, tedy v době, kdy už byl úplně hluchý. Pouze práce na první symfonické básni, „Vyšehrad“, se datuje už v letech 1859, ale dílo dostalo konečnou podobu až o mnoho let později. Jednotlivé symfonické básně byly uvedeny přibližně v pořadí jak vznikly, ale první souborné provedení bylo uskutečněno v Praze 5. listopadu 1882, pod taktovkou Adolfa Čecha. Podobně tomu bylo i v Americe. „Vltava“ měla americkou premiéru v New Yorku v roce 1885, a Bostonský symfonický orchestr hrál poprvé „Sárku“ a „Vyšehrad“ o deset let později. Kompletní provedení bostonského orchestru se uskutečnilo jen při dvou příležitostech, 8. srpna 1969 v Tanglewoodu za řízení Karla Ančerla, a několik provedení v březnu 1971 v Bostonu a Washingtonu, kdy orchestr řídil Rafael Kubelík, který s tímto orchestrem skladbu nahrál pro Deutsche Grammophon.

Ihned po ukončení sobotního koncertu zástupce Bostonského symfonického orchestru zahájil jednání s Místrem Bělohlávkem o jeho vystoupení v Bostonu v některé z nejbližších příštích sezon. Na programu: „Má vlast“.

Ludvík Jersák

Podzimní liga začíná v neděli 11. září

Zápasy Sparty:

Datum: mužstvo: hřiště: čas Reservy: 1. mužstvo:

- 9.11. - U. Serbs - Lincoln School - 1:00 p.m. - 3:00 p.m.
- 9.18. - Schwaben - Schwaben Center - 12:30 p.m. - 3:00 p.m.
- 9.25. - Lightning - Lincoln School - 1:00 p.m. - 3:00 p.m.
- 10.9. - Kickers - Paul Revere Park - 1:00 p.m. - 3:00 p.m.
- 10.16. Eagles - Schwaben Center - 3:00 p.m. - 12:30 p.m.
- 10.23. Vikings - Niles West H.S. - 1:00 p.m. - 3:00 p.m.
- 10.30. - Royal Wavel - Lincoln School - 12:00 noon - 2:00 p.m.
- 11.6. - Green-White - Lincoln School - 12:00 noon - 2:00 p.m.
- 11.13. Trevian - Lincoln School - 12:00 noon - 2:00 p.m.

Jarda Fajku.

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES WE SPECIALIZE IN PARTY AND WEDDING CAKES

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- „Special Homemade“ cukroví
- Velmi chutné máslové housky a štrúdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650

☎ Olympic 2-2858

Možno objednat telefonem: laskavá a rychlá obsluha česky i anglicky

NABÍZÍME KRÁSNÉ ČESKÉ KAZETY

Dvě kazety české lidové hudby, vhodné pro obdarování sebe i svých známých můžete objednat na adrese:

EAST BERNARD CZECH SINGERS,
c/o Martha Viktorin, Rt. 2, Box 224,
East Bernard, Texas 77435

- 1) Classics from Czechoslovakia -
* Černý Cikán * Rybicka * U studánky a jiné
- 2) Czech Christmas and Religious Favorites -
* Tisíckrát pozdravujeme * Zdravas Maria * Narodil se Kristus Pán * a jiné

Každá kazeta obsahuje 17 písní. Cena \$8.50 a \$1.50 za poštovné za jednotlivou kazetu

Jak SSSR okrádá své satelity

Statistiky komunistických zemí, dnes snad s výjimkou Maďarska, slouží tradičně spíše k zatajování, než k poctivé informaci. Když se jim něco nehodí do krámu, tak to prostě a jednoduše vynechají. Tak zmizely na začátku osmdesátých let z oficiálních statistik údaje o vývozu sovětské ropy do zemí RVHP - (Rady vzájemné hospodářské pomoci). SSSR tehdy jednostranně snížil dodávky, ale ceny sovětské ropy začaly převyšovat ceny světové. Účelem

amputace statistik bylo zatajit jak skutečné množství ropy, vyvážené do zemí RVHP, tak i skutečnou cenu, kterou tyto země platily za tunu sovětské ropy. Jen pro informaci: dodávky sovětské ropy do Československa klesly v první polovině osmdesátých let o více než tři miliony tun ročně, z necelých dvaceti milionů na dnešních zhruba šestnáct a půl milionu tun.

„Glasnost“ se však začíná prodírat i do sovětských statistik. Po letech se v nich pomalu začínají objevovat dlouho utajované údaje. Imenovat je

možné např. údaje o těžbě zlata a ropy, ale také údaje o kojenecké úmrtnosti a průměrném věku sovětských obyvatel. Posledním takovým příkladem je zveřejnění údajů o vývozu sovětské ropy a sovětského zemního plynu do evropských zemí RVHP. Objevily se v nedávno vydané statistice sovětského zahraničního obchodu. Tyto údaje se vztahují na léta 1986 a 1987 a obsahují nejen celková množství, ale i ceny, které jednotlivé země za každou tunu ropy a za každý tisíc kubických metrů plynu platily.

A tyto údaje potvrzují to, co západní odborníci ve svých odhadech vypočítali už dříve - jak pokud jde o množství, tak i pokud jde o ceny. Země sovětského bloku platí za sovětské dodávky energie podstatně větší částky, než jaké za tutéž energii platí západní odběratelé. Tíh totiž nejsou v žádném případě ochotni platit víc, než kolik činí ceny na světovém trhu. A ty v polovině osmdesátých let stagnovaly, nebo mírně klesaly, až v r. 1986 prudce poklesly o dvě třetiny. Dostaly se tak ze čtyřiceti dolarů za barel - (asi 159 litrů) - na pouhých deset až patnáct dolarů. V současné době se pohybují kolem šestnácti dolarů za barel.

Cenový systém RVHP je založený na velice opožděném kopírování vývoje cen světových. Ceny v RVHP se v současné době stanoví pro každý jednotlivý rok zvlášť, vždy jako průměr cen světových v posledních pěti letech. Říká se tomu „klouzavý pětiletý průměr“. Tento systém vedl v první polovině 80. let nejprve k vyrovnání cenové hladiny energetických dodávek v rámci RVHP na světovou úroveň a postupně k posunu této hladiny nad úroveň cen na světovém trhu. Prudký pokles cen na světových trzích v r. 1986 potom znamenal, že země RVHP náhle musely platit za sovětskou energii trojnásobek cen světových. Bude to trvat celých 5 let, než se zase ceny v rámci

RVHP přizpůsobí nízké hladině světových cen.

SSSR prodává ropu a zemní plyn laciněji Západu než svým satelitům.

Podle zmíněných sovětských statistik zahraničního obchodu, platily evropské země RVHP v roce 1986 v průměru 164 ruble za jednu tunu sovětské ropy. Západní odběratelé platili Sovětům v témže roce jen zhruba 60 rublů za tunu. Nejvíce ze všech - a to jistě není bez zajímavosti - platilo Československo: 172 ruble za každou tunu sovětské ropy. Při celkovém dovozu téměř 17 milionů tun - včetně ropných produktů - to dohromady přišlo na tři miliardy rublů. Kdyby Československo platilo tolik, jako Rakousko nebo Itálie, snížil by se tento účet na jednu miliardu. A do stejného obrazu zapadají i sovětské dodávky zemního plynu. Rozdíl oproti světovým cenám je sice o něco menší, ale nejvíce platilo za dodávky sovětského zemního plynu opět Československo - tentokrát společně s Rumunskem: zhruba 120 rublů za každý tisíc kubických metrů. Dohromady - za více než 10 miliard kubických metrů - přes jednu miliardu a 200 milionů rublů.

V r. 1987 ceny sovětské energie, dodávané do zemí RVHP, sice poklesly zhruba o 10 %, ale v průměru byly stále ještě dvojnásobné ve srovnání s poněkud zvýšenými cenami, které za sovětskou energii platili její západní odběratelé. Nejvyšší ceny ovšem platilo opět Československo - a to jak za ropu tak i za plyn. Každá tuna sovětské ropy, dodaná do Českos-

lovenska, přinesla Sovětskému svazu 153 ruble. Všechny dohromady - a bylo jich opět včetně ropných produktů téměř 17 milionů, stály československé hospodářství dvě miliardy a 600 milionů rublů. celkový účet za zemní plyn se snížil jen nepatrně, protože pokles ceny ze sto dvaceti a sto deset rublů za tisíc kubických metrů plynu byl doprovázen určitým zvýšením dodávek.

SSSR nehorázně využívá svého monopolního postavení dodavatele ropy a zemního plynu do zemí, kterým svého času vnutil vlastní hospodářský systém. Systém, který jim znemožňuje hospodařit tak, aby byly schopné nakupovat na světových trzích, za proměnné měny. V posledních letech SSSR navíc nutí tyto země k masivní investiční účasti na energetických projektech na vlastním sovětském území, aniž by se to nějak projevilo na cenách dodávané energie. Tyto země - a mezi nimi na prvním místě Československo, které je nejhrošlivějším účastníkem těchto tzv. „integračních staveb“ - tak spolufinancují výstavbu sovětských kapacit pro vývoz ropy a zemního plynu do západní Evropy.

Údaje, zveřejněné v sovětské statistice zahraničního obchodu potvrzují jen to, co je už dávno veřejným tajemstvím: země RVHP za sovětské dodávky energie nejen krvavě platí, ale v posledních letech na ně už vyloužené doplácet. SSSR si nyní s přemrštěnými úroky vybírá to, oč přišel v době stoupajících cen na světových trzích.

Karel Kuehnl

Ve švýcarském Curychu vzpomínali naši krajané - exulanti na 20. výročí srpnové okupace Československa společně s prof. Dr. Fr. Schwarzenbergem, který nám tu v Chicagu zase chyběl

Když zástupci čs. exilu ve Švýcarsku přemýšleli, koho pozvat jako hlavního řečníka na vzpomínkové shromáždění k 20. výročí sovětské okupace Československa, aby tato osobnost svou autoritou mohla švýcarské veřejnosti z nekomunistického pohledu vysvětlit naši situaci ve světě, padla volba jednoznačně na profesora Dr. Františka Schwarzenberga. A byla to volba velice šťastná. Schwarzenbergové - bezpochyby nejvýznamnější česká šlechta - společně s Liechtensteiny a Lobkowiczi světově nejproslulejší, jsou svázáni i se švýcarskými dějinami. Na podkladě smlouvy z roku 1478 mezi městem Curych a landkrabím s Kleggau, jejichž dědici Schwarzenbergové jsou, jsou všichni Schwarzenbergové občany města Curychu.

František Schwarzenberg byl prvním diplomatickým zástupcem svobodného Československa po osvobození v r. 1945 až do komunistického únorového pače v roce 1948 u Vatikánu a pak profesorem politických věd na katolické univerzitě Loyola v Chicagu. Proto švýcarská veřejnost a zvláště všechny noviny podírkovaly

přítomnost profesora Schwarzenberga v Curychu a dost podrobně z jeho projevu citovaly.

Na vzpomínkovém shromáždění v curyšském Kongresovém domě se sešlo více než 900 účastníků, a projev profesora Schwarzenberga byl jeho vynikajícím a nezapomenutelným vyvrcholením. Parafrazí veršů Jaroslava Seiferta o Jeho Majestátu - prachu, který se usazuje na trůn, a které básník napsal na smrt císaře Rudolfa II., aplikoval František Schwarzenberg na současnou situaci Československa ve světě: že je třeba stále trpělivě světové veřejnosti připomínat dávnou tradici svobody, demokracie a humanity v našich zemích.

Profesor František Schwarzenberg však nepřišel do Curychu jen na vzpomínkové shromáždění k výročí srpna. Nakladatelství Polygon při časopisu Reportér, připravuje na vánoce knihu „Český šlechtic František Schwarzenberg“, která vypráví nejen o dějinách rodu Schwarzenbergů a o životě české šlechty, ale ukazuje i zcela nové pohledy na české dějiny - od doby předbřlohorské až dodnes. A samozřejmě i třicetiletou americkou snázež profesora Schwarzenberga.

Knihu s bohatou obrazovou a dokumentární přílohou je možno objednat už nyní prostřednictvím Hlasu národa.

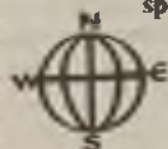
Vladimír Škutina, Curych

DISCOVERY TRAVEL, INC. 641 S. La Grange Rd. LA GRANGE, IL 60525

Pozvání příbuzných z Československa rychle-spolehlivě-bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.

Všechny doklady vystavené naší kanceláří jsou notářsky ověřené.

Zařídíme pasy, víza, rezervace hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

PŘEKLÁDÁM
z češtiny a slovenštiny legální osobní a školní doklady, které mohou zároveň notářsky ověřit a potvrdit.
Piště na adresu:
I. O. KOVÁŘ
P. O. Box 176
Riverside, IL. 60546
nebo volejte:
☎ (312) - 442 - 7115

Our 105th Year

**SECOND
FEDERAL
SAVINGS**

Member of
Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
FONTANA, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
—up to \$100,000.00—
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY

SAVING IS
CONVENIENT
HERE!

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and conven-
ience for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.
Satisfying friendly service

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8600

7345 W. 25TH ST.
N. RIVERSIDE, IL. 60546
PHONE: 442-5700

Očité svědectví o letošní velikonoční demonstraci katolických věřících v Bratislavě

Uprising Against the Suppression of Religious Freedom in Czechoslovakia.

On Good Friday, 25th March 1968, 15,000 people demonstrated in the city centre of the Slovakian capital of Bratislava for the establishment of full religious freedom, the consistent observance of human rights in Czechoslovakia and the appointment of bishops in accordance with the will of the Holy Father. The authorities made every effort to prevent the demonstration, for which due notice had been given by the organisers, and, when this failed, to disperse the demonstrators who had gathered. The rally took place in spite of a massive police presence and the liberal use of water cannon and truncheons. This is a detailed report of the events.

Bratislava Good Friday

On 10th March 1968 the mathematician Dr. Frantisek Miklosko sent written notice to the city authorities of Bratislava that some citizens would be holding a peaceful assembly from 6 p.m. to 6:30 p.m. on 25th March 1968 in the city's Hviezdoslav Square. The demonstration would be held in support of the appointment of bishops in accordance with the will of the Holy Father, full religious freedom and the consistent obser-

vance of human rights in Czechoslovakia. The participants were to hold burning candles as a sign of their support for these aims. Miklosko did not omit a reference to the laws permitting such assemblies.

Over the next few days, improvised invitations to the peaceful demonstration could be seen in the city's churches and in surrounding parishes. An unknown sympathiser added the following sentence to the text hanging in the Blumental church: „No-one is entitled to freedom who waits for others to achieve it for him.”

The news was soon circulated in the Western media and inspired others to show solidarity, e.g. a parish in Vienna joined with the Christian Solidarity International to hold a similar silent demonstration in Wolfstal, the last Austrian town before the border (about four kilometres from Bratislava). A similar rally was also held in Rome. Of major importance was the declaration by the Austrian Bishops' Conference and by Bishop Weber of Graz in support of the faithful of Czechoslovakia and of their demonstration in Bratislava.

When the city authorities of Bratislava banned the assembly, Miklosko announced in a second letter of 21st March that it would still take place, as such assemblies were permitted by the constitution. The city authorities need not fear a breach of the peace. The faithful had proven in recent years, he said, that they knew how to keep order.

Miklosko's letter was seen as

a challenge. State and Party bodies mobilised all the methods at their disposal to deter citizens from taking part in the demonstration.

On 23rd March a false news item was broadcast on the radio, claiming that the Slovakian bishops and vicars of chapter had forbidden the demonstration. The head of the Office for Church Affairs at the Slovakian Ministry of Culture, Vincent Macovszk, then issued a statement that the demonstration had been organised abroad by the Slovakian World Congress. On the same day, the demonstration was condemned on television by Stefan Zareczkz, an official of the government backed priests' organisation, Pacem in Terris. Statements made on another channel by two priests loyal to the regime, Jozef Krajci of Bratislava and Karel Honas of Königsgrätz, were in strict conformity to the line taken by the Party and the state.

The state devoted most of its attention to young people. All secondary schools in Bratislava were given the day off on Friday 25th March and several students' halls of residence were already closed on Thursday evening, with the aim of forcing the students to leave Bratislava. Added to this were a variety of threats, e.g. all those who took part in the demonstration would be banned from studying without notice. Headmasters of grammar schools declared on school radio that any member of staff seen in the old town on Friday evening, even as a casual passer-by, would be sacked immediately.

Incidents of intimidation in schools and factories, and attempts at giving false information in the mass-media contributed to the fact that almost every citizen in Slovakia, indeed in the whole of Czechoslovakia, was very well informed about the demonstration. In Bratislava itself, it became the main topic of conversation. Even atheists were impressed by the courage of the faithful which aroused a serious interest in religion in many of them.

Some days before the demonstration, cars were stopped and checked at random on the pretext of road safety.

Many Catholic activists in Bratislava were interrogated and tailed. Some of them were arrested on 25th March, others were kept under surveillance in their homes.

On Thursday, every second young person in Hviezdoslav Square, where the demonstration was to be held, was asked to prove his identity.

On the same day, the citizens of Bratislava were treated to an unaccustomed spectacle. A fleet of water-cannon, armoured cars, police cars and bus-loads of security men from the Slovakian Socialist Republic's flying squad criss-crossed the city. At the airport the fire brigade practised the use of water cannon and police units rehearsed their „big scene.”

Already on the morning of 23rd March, special meetings were held in Bratislava's hospitals. Full alert was ordered for Friday evening. The doctors were told to expect many injuries, even deaths. Thus the scene was set for the massacre.

The intimidation and counter-offensives by the authorities reached their zenith on the actual day of the demonstration. The fire brigade was placed on full alert, to a degree never known before in Bratislava. This had not even happened during the fire in Slovnaft (the largest refinery in Czechoslovakia), even though the disaster could have had unimaginable consequences.

The buildings on Hviezdoslav Square were occupied by the security forces. The performance at the National Theatre was cancelled. Policemen in overalls posed as repair men in the square. From early morning the area was teeming with both uniformed and plain clothed policemen from Bratislava and other cities. In the surrounding streets „yellow Antons” stood ready. The police had all everything they needed at their disposal: street cleaning vehicles and ambulances, water cannon, spies, photographers, camera teams. The latter filmed not only the people in the square but also the windows of surrounding houses in order to catch any photographers.

Numerous groups of young people were pouring into Bratislava from early morning, in spite of strict controls by the police. These came mainly from Trnava, Sered, Nove Zamky, Nitra and Trencin. Smaller groups came from all over Slovakia.

At 4 p.m. the street cleaning vehicles began to drive around Hviezdoslav Square. At 5:30 p.m. the square was cordoned off by police. At 5:45 p.m. those standing on the pavements were showered with water. On the stroke of six, the crowd moved from the pavements to the middle of the square, lit the candles, sang the national and papal anthems and began to say the rosary. They numbered about 2,000 people. Thousands more stood with lighted candles in the

neighbouring streets, bringing the total to approximately 15,000. Among them were young and old, men, women and children, healthy and sick people (e.g. one young boy with wooden legs), even mothers with prams. Fellow Christians from the Protestant and Adventist churches were also present. Even a few atheists were spotted.

Suddenly a voice from the loudspeakers called on the demonstrators to disperse. Nobody moved.

At 6:10 p.m. police cars with sirens wailing drove into the praying crowd in order to break it up. That was a sign for dozens of planted agents provocateurs who began to attack the police cars. In contrast, the faithful stood peaceably with candles in their hands, dodging the cars whose drivers showed no consideration for anyone, neither for old women nor for mothers with prams. They came to a halt in the middle of the square.

The sirens stopped and the voice from the loudspeakers again called for an end to the demonstration, again to no avail. Policemen then suddenly jumped out of the cars and began to beat the people with truncheons and fists. The agents provocateurs joined in, striking out at the faithful and dragging them in all directions. Many people were injured and much blood was split. In the meantime, the crowd was also attacked with the cars.

At 6:20 p.m. 150-200 policemen appeared with helmets, shields and dogs. These too lashed out with truncheons at anyone within reach. In the face of this brutality, the faithful maintained their composure. Their faces showed a determination to persevere and a refusal to allow themselves to be provoked by the police. Prayer gave them the strength they needed.

Just before 6:30 p.m. the water cannon were brought into operation. The strong jets of water knocked people off their feet. Elderly women fell to the ground as if shot. The demonstrators encouraged one another with an eye on the clock: „Only two minutes more.” At 6:30 p.m. they dispersed in small and large groups singing hymns, one of which had the refrain „Go on with courage, the world should see our loyalty to Christ.” Some of them shook hands saying: „We did it.”

But the work of the police was far from finished. They drove after those who were leaving the square, plunging into the

(Dokončení na str. 16)

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;

hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;

soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen; sklad hotových prošivaných dek a polštářů z husího prachového peří a dacronu.

Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky či anglicky.

Máme 52-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402
GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

KONFERENCE O BEZPEČNOSTI A SPOLUPRÁCI V EVROPĚ A ZÁPAS O SVOBODU V ČESKOSLOVENSKU

(Projev amerického velvyslance Roberta Frowicka na banketu
22. května 1988 v hotelu Drake v Oak Brooku - při vzpomínkové
oslavě 70. jubilea Československé republiky a 70 let založení
Československé národní rady americké.)

(Dokončení z min. čísla)

Příští rok jsem dorazil do Prahy jako zástupce vedoucího mise amerického velvyslanectví. Bylo to jedinečné. Často jsem promýšlel znova, co mě naučil Václav Beneš. Náhodou jsem bydlel v sousedství jeho bývalého domu, kam bylo mezitím umístěno vyslanectví Iránu. V lednu 1977 se naše velvyslanectví dovědělo o vytvoření Charty 77 a ihned vyvinulo styky s různými intelektuály, kteří ji podporovali. Často jsem se scházel s autorem Jiřím Hanzelkou, čelným členem Charty 77, abych věděl, co nového se děje v zápase o větší svobodu projevu. V duchu staletých husitských nálad v Praze upírali členové Charty 77 svou pozornost na bělehradské následné zasedání KBSE, které mělo být zahájeno v r. 1977.

Bělehradské zasedání bylo první, které mělo sledovat a celkově zhodnotit plnění Závěrečného aktu a zjistit, jaké nové kroky by měly logicky následovat. Byl jsem tam přidělen krátce jako vedoucí pro tzv. První koš v delegaci, v jejímž čele stál vyslanec Arthur Goldberg a jeho zástupce vyslanec Albert Sherer, dřívější americký velvyslanec v Československu. Moje práce se soustředila na vypracování projevů o plnění, či spíše neplnění, všech deseti zásad o mezinárodních vztazích.

Jednoho dne jsem se sešel s vyslancem Shererem, abychom prošli můj návrh projevu o Osmé zásadě, která žádá respektování národního sebeurčení. Měl tehdy mnoho práce a vyslanec Goldgerg byl ve Washingtoně. A tak mi nařídil, abych projev pronesl sám. Byl jsem hluboce pohnut, když jsem byl s to osobně prohlásit před celým shromážděním, jak nepřijatelné je, aby evropští vedoucí státníci slavnostně podpisovali zásady sebeurčení a pak latentně ignorovali své závazky. Použil jsem této příležitosti k tomu, abychom zejména soustředili pozornost na Československo a to, že mu není popřána ani troška sebeurčení - ve věcech vnitropolitických a zahraničně politických. A napadl jsem Brežněvovu doktrinu. Se zadustičiněm jsem zjistil, že můj projev byl několikrát komentován

rozhlaselem Svobodná Evropa. Také vyvolal pozornost u jiných amerických a evropských sdělovacích prostředků. Tak konečně, říkal jsem si, začínám „něco dělat“.

Svůj poslední půlok v Praze jsem strávil jako chargé d'affaires. V říjnu 1978 přijela zvláštní prominentní delegace amerického kongresu k poradám s československým vedením. Delegace zahrnovala senátory Pella, Jacksona, Javitse, Stevense, Hollingse a McClurea. Po povrchní rozmluvě s panem Indrou rozhodla se delegace a já ke schůzce s představitelům Charty 77, což byl v té době poněkud vyzývavý tah. Zorganizoval jsem jednohodinové zasedání s Hanzelkou těsně před jejich odletem presidentovým letadlem. Vzpomínám si, jak jsem čekal na letišti a hovořil s čs. šéfem protokolu, zatímco senátoři měli svůj pohovor. Myslím, že toto setkání vytvořilo základ pro dost častá setkání vysoko postavených veřejných činitelů s představiteli Charty 77, ke kterým dochází dnes.

Koncem sedmdesátých a začátkem osmdesátých let se vztahy mezi Východem a Západem stále zhoršovaly. Uvolnění ustoupilo zklamání. Sověty využily údobí americké sebekritiky po Watergate a po komunistickém uchvácení Vietnamu. Vedli bezohledné závody ve zbrojení, vtrhli do Afghánistánu a vyvíjeli nesmírný tlak na Polsko v době, kdy vrcholilo hnutí Solidarita - další východoevropský jev, který byl inspirován Závěrečným aktem v Helsinkách. Druhé následné zasedání KBSE v Madridu se konalo v těchto těžkých dobách. Trvalo od roku 1980 do r. 1983. Tohoto zasedání jsem se nezúčastnil. V polovině zasedání jsem byl přidělen k americké misi u NATO. Ale opětovně jsem byl přítomen při diskusích o vývoji v Madridu, které měl pro Radu NATO v Bruselu vyslanec Kampelman.

A tak se dostáváme k Vídni, kde předběžná jednání o třetím následném zasedání KBSE začala v září 1986. V té době se blížila svému ukončení konference o opatřeních pro vytváření důvěry a bezpečnosti a o odzbrojení v Evropě, která se konala ve Stockholmu a byla

výplodem Madridského zasedání. Vzešla z ní celá řada vojensky významných opatření včetně nečekané dohody o vzájemných inspekcích na místě. Tato opatření daleko přesáhla skromná opatření pro budování vzájemné důvěry, obsažená v Závěrečném aktu Helsinek. Ale právě tento úspěch stockholmských jednání zvrátil rovnováhu procesu KBSE. Protože žádného obdobného pokroku nebylo dosaženo v otázkách lidských práv a základních svobod.

Z toho důvodu prohlásila americká delegace, že jejím hlavním cílem na vídeňském následném zasedání bude obnovit rovnováhu KBSE dosažením odpovídajícího zlepšení ve východoevropském - zejména sovětském - respektování lidských práv a zásadních svobod. Vedení naší delegace, to jest velvyslanci Zimmermann, Wise a já, jsme navštívili Moskvu v září 1986 a zdůraznili jsme Sovětům, že to bude naším cílem.

Nato jsem vedl porady ve velké většině hlavních měst Evropy. Dvakrát jsem navštívil Prahu, abych mluvil se zahraničním ministerstvem a abych se sešel zvláště s Václavem Havlem a dalšími mluvčími Charty 77. Havlovo tažení bylo zvláštním povzbuzením pro západní diplomaty ve Vídni, stejně jako Sacharovovo ve Vídni a Walesovo v Gdaňsku.

Vídeňské rozpravy KBSE jsou teď v běhu už déle než 18 měsíců. Před asi 10 dny, několik neutrálních a nezapojených zahraničních ministrů se dostavilo ke konferenci, aby předložili návrh na závěrečný dokument. Je to celkem dobrý návrh, pokud jde o problémy lidských práv, ale jeho příliš rozsáhlé části, jednající o vojenské bezpečnosti, zahrnující formulace, které se dalekosáhle rozcházejí z názory Spojených států. Máme tudíž před sebou mnoho obtížných vyjednávání, než dosáhneme vyrovnaných výsledků, které potřebujeme. Naše delegace odhaduje, že se snad podaří přesto uzavřít vídeňská jednání před koncem července.

Pro mne osobně jedním z nejvýznamnějších okamžiků vídeňských diskusí bylo pronesení stanoviska Spojených států o sebeurčení. Tak jako v Bělehradě zaměřil jsem se hlavně na Československo a na Brežněvovu doktrinu.

Myslím, že máme ve Vídni příležitost k značnému posílení procesu KBSE. Objektivní okolnosti jsou v přítomnosti příznivé - s obnovením dialogu mezi Východem a Západem, zejména při schůzkách na nej-

vyšší úrovni mezi Spojenými státy a Sovětským svazem, s pokusy v Sovětském svazu vyzkoušet možnosti pro glasnost a perestrojku. Události v Afghánistánu, se zahájením odchodu sovětských vojsk tento měsíc, se zdají směřovat k vítězství pro sebeurčení aspoň na periferii Sovětského svazu. Ale vliv Gorbačovových reforem na východní Evropu - a zejména na Československo - bude asi pocítován jen postupně. To je můj odhad a je sdílen Václavem Havlem. A i to předpokládá, že Gorbačov a jeho stoupenci budou mít čas ke konsolidaci svého reformního programu.

Současné směry v sovětských reformách jsou do velké míry v souladu s cíli KBSE a je třeba, podle mého mínění, je povzbuzovat. Závěrečný akt z Helsinek je jedinečným nástrojem pro soustředění pozornosti na konstruktivní cesty, jak otevřít uzavřené společnosti Východu a jak vytvořit příležitosti k tomu, aby se svoboda postupně zakořenila. Věřím, že Tomáš Masaryk - tak jako Václav Havel - by vítal KBSE a pokusil se využít jejího procesu k podpoře událostí, vedoucích ke konečnému obnovení svobody a sebeurčení v Československu.

Závěrem bych rád citoval z řeči, kterou pronesl prezident Masaryk v Praze 4. července 1919 - v prvním roce svého presidentského úřadu po 1. světové válce. Mluvil o svém zájezdu do Spojených států v květnu 1918, který zahrnoval jeho návštěvu do Chicaga v tomto měsíci před 70 lety. Řekl: „Měl jsem příležitost navštívit bojiště u Gettysburgu a myslím, že mohu říci, že jsem nebyl nikdy více dojat, a co na mne udělalo nehlubší dojem bylo to, že celé bojiště je dnes jedním velkým museem památníků: každý voják, každý důstojník nebo muž, který tam bojoval a padl, je připomenut buď zvláštním památníkem nebo jménem na společném pomníku. Tak byla

uctěna demokracie... A pak jsem přišel k hřbitovu a četl věčné poselství Lincolnovo, četl o oné pravé „vládě lidu lidem pro lid“, která nikdy nezmizí s povrchu země. Toto poselství se mne hluboce dotklo a uvědomil jsem si, co americká demokracie znamená... a přijal jsem zásady americké demokracie.“

Z mé strany nejnvtitnějším zážitkem v Československu byla návštěva lánského hřbitova, kde jsem jako chargé d'affaires Spojených států v březnu 1979 pronesl krátkou vzpomínku na Tomáše Masaryka u jeho hrobu. Moje žena byla po mém boku. Bylo tam snad 30 nebo 40 místních občanů, kteří se šli k roční vzpomínce na Masarykovy narozeniny. A bylo tam aspoň stejné množství agentů tajné policie, kteří nás obklopovali. Vzpomínám si, že jsem vyzvedl protiklad mezi tímto prostým hrobem největšího občana Československa v moderní době, ne-li vůbec, a extravagantními pomníky, vztyčenými v posledních letech zemřelým komunistickým vůdčím. Vzpomínám, že jsem zdůraznil ideály svobody, spravedlnosti a seberučení, které Masaryk tak hluboce sdílel s Američany - včetně mne samého. Cítil jsem se hluboce dotčen tak, jako Masaryk v Gettysburgu. Než jsme s mojí ženou odešli, potřásl jsem si rukou se skupinou starších žen. Jedna z nich se usmála a zašeptala „Bůh vám žehnej“ - slova neznámé starší dámy, která budu pro vždy považovat za svědectví vůle československého lidu mít stálý vztah se Spojenými státy a mít požehnání svobody.

Doufám jenom, že moje skromné příspěvky k našemu společnému americkému a československému zápasu o svobodu a spravedlnost si zaslouží důvěru lidí jako Václav Havel, jako ta neznámá paní z Lán a jako vy všichni, důvěru, projevenou mi udělením Masarykovy ceny. Doufám, že se mi podařilo „udělat něco“ co něco znamená.

MEALMAKERS

6714 W. Cermak Berwyn

“Only Mama Cooks Better”

Fully Cooked Meals

We Cater To Parties

<ul style="list-style-type: none"> • Dumplings • Sausages • Roast Duck • Bakery Goods 	<ul style="list-style-type: none"> • Roast Pork • Jaternice • Breaded Pork Tenderloin • Beef With Speciality Gravies • And Lots More Fine Foods
---	--

10% Off Any Purchase With This Coupon

Delivery Service 484-2711 Why Cook? Call Us

Prohlášení State Departmentu k událostem v Československu

K událostem v Československu u příležitosti dvacátého výročí sovětské invaze a okupace Československa, kdy - podle zpráv západních tiskových kanceláří - v Praze spontánně demonstrovalo kolem deseti tisíc československých občanů, z nichž někteří byli zatčeni a odvezeni k výslechům bezpečnostní policií, vydal State Department dne 23. srpna 1988 toto prohlášení:

„PRAGUE DEMONSTRATION MARKS INVASION ANNIVERSARY“

The demonstration in Prague on August 21, marking the twentieth anniversary of the Warsaw Pact invasion of Czechoslovakia, represented an apparently spontaneous outpouring of frustration and hope by the people of Czechoslovakia. Reports indicate that up to ten thousand people marched peacefully through the city's historic heart, protesting the stifling in 1968 of the attempt at economic and social reform known as the „Prague Spring“, and the continued presence of Soviet forces on Czechoslovak soil.

We deeply regret the decision by Czechoslovak officials to use force against this peaceful demonstration, and urge the immediate release of the dozens who were detained. The demonstration points once more to the pressing need for the Czechoslovak Government to reevaluate the tragic events of 1968 and address the legacy of political repression and economic stagnation. We also urge the Czechoslovak Government to fulfill the provisions in the Helsinki Final Act guaranteeing the right of citizens to demonstrate peacefully.”....

-afa-

HLEDÁM

pro svou přítelkyni 62 let, inteligentní, štíhlou Čechoameričanku, žijící v Americe přes 30 let, finančně nezávislou, se smyslem pro domácnost, kulturu, cestování vážného a charakterního přítele těchto zájmů.

Zn: Seriosnost

Odpovědi zašlete na adresu:
Ludmila Konvička
12726 Archwood St.
N. Hollywood, CA 91606

NINA SVOBODOVÁ

*Božího
Okna*

(Pokračování z min. čísla)

Obrátila se k odchodu. Filip zesinal. To tak, aby si ta vojačka došlápla na pana otce! To by se strhlo v domě boží dopuštění. Starý pan Kryštof, třebaže je zámožný kupec a rád vede vše v domě podle módy, je povahou poctivý staropražský měšťan a ve věcech cti nezná pardonu pro nikoho na světě.

„Počkají přece, paní hospodyně, vždyť vidějí, že co říkám, se netýká ani jich, ani nikoho z jejich okolí. Nač by chodili hned k panu otci, to je přece moje vlastní věc a tu vyřídím já sám,“ chlácholí Žofie a snaží se, aby ji dostal od dveří do krámu. Ještě štěstí, že v krámě nejsou žádní zákazníci. Jsou tam mládenci a učedníci, ale s těmi to není tak zlé, jejich mlčení spraví nějaký ten stříbrňák, ti mají zájem, aby se zavděčili mladému principálovi, od kterého se mohou nadít dárku do kapsy, prodloužení volna o modrém pondělí nebo jiné úlevy. Ti k panu otci nepůjdou. zato tahle baba princmetálová, ta čertovská vojačka z Podskalf!

Žofie si přeměří kupeckého syna od hlavy k patě.

„Vyřídějí sám - oni? To se hezky slibuje, ale já nejsem z těch, kdo dají na pěkná slova, a Tereza také ne. A pak, oni ještě ani nehlesli o tom, co a jak chtějí zařizovat. Tak co já bych se s nimi zdržovala.“

Filip ji však nepustil. Věděl, že Žofii nesmí nechat odejít v nevůli, nechce-li mít na krku fůru pohrom, jednu horší druhé. Ta baba je sama jako sedm ran egyptských, ale kdyby se tak dověděl pravdu pantáta, to by byl soudný den!

Mladý Langweiler ani nepozoruje, že přemýšlí v řeči biblické a k tomu ještě v řeči sprostého lidu. V té chvíli je však kupeckému synku tak, že by se nijak nerozpakoval volat na pomoc všechny svaté.

„Ale, paní Žofie, tak mně alespoň řeknou, co ode mě chtějí. Oni a slečna Tereza. Já se přece ničemu nevyhýbám, já udělám všechno, co budu moci, jen k pantátovi s tím nechodějí, prosím jich pěkně...“

Poslední slova zazněla vpravdě úpěnlivě. Žofie pohlédla mladému muži do očí. Její pohled byl neúprosný - a jako blesk odhaloval i všechnu bezradnost a všechn zmatek v nitru mladého muže.

Vidíš, kohoutku, přešla tě bojovnost, napadlo ji a její úzké rty přeletěl úsměv. Nebyla však tak malicherná, aby se u toho pocitu zdržovala. Měla jiný úkol a ten chtěla vyplnit do poslední tečky.

„Co na nich chci, mladý panáčku? Aby jednoduše a zkrátka dali panně Tereze a celému domu U Božího oka pokoj. Tedy v neděli k nám nepřijdou, rozumějí?“

Mladý muž sebou trhl.

„Nepřijdu? Jak to, jsem přece pozván od vážené paní maminky,“ řekl vzdorně. Hned však změkl a zeptal se krotce, jak si to paní Žofie představuje, přece nemůže nechat vzácnou rodinu Danešovou čekat, je si dobře vědom, co se sluší a patří.

„Nemusejí nikoho nechávat čekat,“ přerhla Žofie proud jeho slov. „Napišou dopis panně Tereze, že jedou na obchodní cestu, nic jiného jim stejně nezbude, než na čas z Prahy pryč, jak to napíšu, je jejich věc, s perem snad umějí zacházet, ale než odjedou z Prahy, tak se o svého syna alespoň postarají, to jim kladu na srdce. Konečně, jak mě znají, tak vědí, že co říkám, myslím vážně, já neměla v životě nikdy čas ani myslit na žerty nebo na liché sliby.“

Filip přisvědčuje s rychlostí a ochotou přímo překotnou. Ano, postará se, třeba hned dá paní Žofii nějaké peníze pro chlapce, ví co je povinnost a té povinnosti se nechce uhybat. I ten dopis slečně Tereze napíše, ale byl by tuze rád, kdyby mu paní Žofie dovolila, aby přece jen došel k „Božímu oku“ osobně, rád by se u slečny ospravedlnil, vždyť ona byla vždycky jeho jediná láska a on té lásce zůstane věren, i když slečna o něm nechce ani slyšet. Po všem, co se stalo, miluje a bude vždycky milovat slečnu Terezu, a jistě jí v životě dokáže, jak by byl býval hoden její lásky, kdyby...

„Kdyby neběhali za panskými a kdejakou pěknější tvář, vidějí?“ doplnila Žofie. A když se chtěl ohradit a když ji se sízami v očích začal ujišťovat, jak jemu, Filipu Langweilerovi, všichni lidé křivdí, přeřála jeho řeč bezohledně, jako kdyby ani nebyl měšťanský synek a pražský kupec, ale nějaký potulný šlejiř.

„Nedeklamujou mi tu a nehrajou divadlo, o to nikdo nestojí. Konečně, mají-li ještě tu odvalu ukazovat se u „Božího oka“, já jim bránit nebudu, ale to jim povídám, bude to návštěva na rozloučenou a odbude se před nedělí. Ne-li, tak já se už dovedu postarat o to, aby si o jejich návštěvě pohovořili navzájem oba pantatínci, jejich i Terezin.“

Langweiler sebou škubnul, jako by se byl dotkl žhavého železa, a hned se dal do ujišťování, že na všechno přistoupí, všechno vyřídí ve cti a v dobrotě, s tou návštěvou, se slečnou Terezou i tím chlapcem, o všechno se postará a všechno zařídí, jen ať je paní Žofie bez starosti, a na důkaz, že míní svá slova vážně a opravdově, tady má, prosím, paní Žofie pro chlapce (zamířel se, zřejmě shledával výraz, který by správně označil o koho jde a přece mluvícího k ničemu nezavazoval); a podával Žofii pár stříbrňáků, jak je vytáhl z ozdobného váčku, vyšívaného korálky a cetkami.

Žofie na to neřekla nic a její mlčení nahánělo Filipovi hrůzu. Proto hned horlivě podotýkal, že je to samozřejmě jen pro první čas, že se bude starat dál, však to paní Žofie uvidí. Hovořil velmi přesvědčivě, ale když ho Žofie přerušila otázkou, zda by ty peníze nechtěl donést sám, že mu ochotně poví kam, tu od ní skoro odskočil, jak se vyděsil z myšlenky, že by se měl sejít s Františkou Hodanovou, s půvabnou služtičkou, které před léty sliboval hory doly.

Ne, to paní Žofie přece od něho nemůže žádat, je ochoten ke všemu, ale k tomu, aby se s „Fanny“ ještě jednou setkal, to je naprosto nemožné, k tomu ho nikdo nedonutí děj se co děj.

„Ale chlapce by vidět nejen mohli, nýbrž měli, podobá se jim, jako by jim z oka vypadl,“ namítla vojačka, Filip však se i zde otrásl, a ačkoli tu myšlenku nezavrhl, přece na ni také nepřisvědčil.

Hm, ano, chlapce, což o to, rád by ho viděl, ale teď, paní Žofie uzná, teď to není možné. Je zde přece rodina, pan otec, a vůbec... Nu, až se vrátí z obchodní cesty, to bude něco jiného, to už se nějak zařídí, ale teď by byl ze všeho jen planý rozruch, a to by nikomu neposloužilo. Až později přijde a rád. Přitom chvíli rudl a hned nato bledl - a Žofie nenaléhala.

Měla sice v úmyslu připomenout tomu mladému kupeckému elegantovi jeho otcovské povinnosti, a uvidí-li u něho jen jiskřičku citu nebo porozumění, chytit ho za ruku a dovést k Františce a k chlapci, ale to zde?

Ne, tady nebylo citu, ani kolik by se ho za nehet vešlo. Zde byl jen strach... Prudký, zbabělý strach, z jehož kořenů začala již klíčit nenávist.

Františce Hodanové a malému Františku Filipovi bude nejlíp, když se jim pan Filip Langweiler vyhne na míli cesty. S ním by byl život horší než očistec, a nic takového nemá poctivá a pracovitá žena jako Františka zapotřebí. Pán Bůh jí požehnej a ostríhej ode všeho zlého, Filipa Langweilera počítajíc.

Žofie vzala peníze, které jí Filip podával, zastrčila je do šátku, nehledíc na ně a nepočítajíc je, jako člověk, jemuž je navýsost nepřijemné přijít právě s těmito penězi do styku, a zdvihla se k odchodu. Filip jí otvíral dveře u pisárny se stejnou úslužností, s jakou ji při příchodu zval ke vstupu. Vyprovodil Žofii až na práh krámu, dal si zvlášť záležet, aby všichni přítomní slyšeli, jak pozdravuje a se poroučí rodině Danešové. Vrátil se teprve, když Žofie zašla na náměstí, kdy mohl být jist, že se již nevrátí, aby uskutečnila svou hrozbu a vyhledala pantátu.

Mohlo se to ostatně snadno stát. Otec je nahoře, a kdyby si byla ta stará vojačka postavila hlavu a došlápla si za ním... Filip se otrásl. Nechtěl ani myslit na to, co by se stalo, kdyby se byl otec dověděl. Ale vyhráno ještě nemá, čert té babě věř, něco ji napadne a člověk může mít na krku hotové neštěstí. Přece jen bude nejlépe, když si Filip zvolí čestný ústup a vrátí se ještě na čas do Vídně nebo do Lince.

Toho večera byl kupec Kryštof Langweiler poněkud překvapen. Pan Filip, uhlazený a pečlivě napudrovaný, si dnes

víc pohrával s vidličkou a s nožem, než skutečně jedl. A právě když pantáta pořádal pěkný kus zajíce „na divoko“, vytasil se mladý muž s přáním. Aby se pan otec nehněval a aby dobrotivě pustil Filipa ještě na nějaký čas do světa. Slíbil totiž bývalému principálu, že se vrátí do Lince již počátkem listopadu a zůstane nejméně půl roku. On totiž principál, pan Wolfgang Brandhuber, není docela zdravý a rád by měl v obchodě spolehlivou a zkušenou sílu, zvláště v těch rušných dnech prosincových, kdy každý dvojnásob kupuje a kdy je třeba přijímat nové zásoby, jednat se s zákazníky i s dodavateli a povozníky, a tak tedy Filip pana otce uctivě prosí. . .

Kupec Langweiler potrásal s nedůvěřivým údivem hlavou, až se mu nedlouhý cop v týle rozkýval jako kyvadlo. Pokud on rozuměl, když se Filip vracel o svatém Václavu domů, projevil úmysl se již usadit natrvalo v Praze. Také se dosud ani slovem nezmněl, že by chtěl pryč z Prahy. Naopak, všechno navštěvovalo, že má Filip zkušené ve světě dost a že chce začít vedle otce, aby se jednou stal samostatným principálem, rozšafným kupcem. Tak co to do něho vjelo, a to ještě při večeri, člověk pro jeho splašenost ani pořádně nezažije takový boží dar jako je zajíc na divoko.

Filip se však nijak nedurdil a zdvořile vysvětloval, že by opravdu rád ještě na čas do světa, že by chtěl vyzkoušet své síly, a pan otec mu takovou zkušenou jistě dovolí, vždyť, díky Bohu, je pan otec v nejlepších letech a tak zdravý a statný, že synovy pomoci nebude ještě dlouho potřebovat v obchodě. On, Filip, už všechno dobře uvážil a pevně doufá, že mu pan otec neodepře svolení, zvláště když nebude Filipova přítomnost tentokrát tak dlouho trvat. Doufá totiž, že bude do roka opět doma a pak teprve v obchodě ukáže, co umí.

Pana otce však přece něco napadlo, a než dal svolení, zeptal se trochu podezíravě, co to, že Filip je najednou v Praze jako na trní, nebude v tom nějaká ženská zástěrka? V takovém případě mívají mladí pánové vždycky naspěch a tatici potom aby v potu tváře napravovali, co takový větroplach natropí. A to by on, Kryštof Langweiler, synovi neradil, on je toho přesvědčen, co si kdo nadrobí, že musí také sníst, a to hned a ne až někdy za uherský měsíc.

Paní matka vzala samozřejmě syna v ochranu, to u ní nebylo ani jinak možné, promluvila několik vyčítavých slov na otcovu adresu, starý kupec nebyl však tak docela uspokojen, a zeptal se syna, jak je to vlastně s Terezou Danešovou od „Božího oka“, zdali se nějak nepohněvali, že teď Filip chce z ničeho nic do světa. Vždyť pokud on, pantáta, ví, mělo okolo svaté Kateřiny padnout v Podskalí rozhodné slovo.

A teď byl Filip poprvé za celý den opravdu upřímný. „Snad by padlo, pane otče, kdyby za Terezu rozhodovala panímamin-ka. Ale panna dcera má svou hlavu, někdy tvrdší, než bývá zdravo, a jak vidím, chce se jí do sňatku se mnou čím dál tím méně. Tak nač bych se vnucoval té, která o mě nestojí, když si budu moci vybrat mezi těmi, které by rády. A proto bych byl již do Kateřiny nejraději pryč, bude alespoň míň zbytečných řečí v sousedstvu, jak v našem, tak v Podskalí.“

Paní Johana Langweilerová, uražená v mateřských citech, se hned postavila na synovu stranu a otec již nebránil.

„Dělej, jak rozumíš, Filipe, připrav se na cestu. Na námluvy k „Božímu oku“ se už nevypravíme, škoda, Tereza by se mně byla líbila, je to žena do obchodu a to je u nás, kupců, nejlepší věno. Ale když nechce, nedá se nic dělat, a konečně v téhle věci se, Filipe, zaříd podle svého. Ženit se budeš ty a ne já.“

Tím byla debata skončena. Filip si oddechl, nejhorší má za sebou a proto poslouchal jen na půl ucha matčiny stížnosti na dnešní dívky, co si jen myslí a co chtějí, že by přece taková sousedská dcera mohla být ráda, když se o ni uchází kupecký syn, hezký, ne chudý, a kromě toho vzdělaný a zcestovalý. Však bude třeba jednou taková popletená hrdopyška z Podskalí litovat, ale to bude stejně pozdě. . .

(Pokračování příště)

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu
v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
V Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st Ave.

ST. WENCESLAUS DAY

Dear Friends:

The Annual Observance of St. Wenceslaus Day sponsored by the Czech Catholics of Cleveland, will be held on Sunday, October 2, 1988. It is the 65th Anniversary of this celebration honoring our Patron Saint and King of Bohemia.

The day will begin with a 12:00 noon Mass of Thanksgiving at St. John Nepomucene Church on Fleet and East 50th Street. Rev. Bishop Edward Pevec will be the main Celebrant. He will be assisted by several local Czech and Slovak Clergy.

Immediately after the Mass, there will be a traditional Czech Dinner, catered by Voracek Catering in the Parish hall at 1:30 P.M. There will be music from 1:30 P.M. to 4:30 P.M. by Emil Hronek and the Karlin Brass Band. A civic program will follow the dinner.

A Souvenir Program is being printed for this occasion and the Committee wishes to solicit your generous patronage. Proceeds from this celebration will be distributed to various charities. An envelope is enclosed for your convenience. Please make checks payable to the St. Wenceslaus Day Committee.

Dinner tickets are \$10.00 per person by advance reservation only.

Please let us hear from you. Deadline for patron listing is September 19, 1988. The dinner ticket deadline is September 26, 1988. The banquet is always sold out so get your reservations in early!

Thank you for your generosity and kind cooperation in the past.

Zdař Bůh a s Pánem Bohem!
Rev. William Tezie, Pastor
Leonore Geller, President
Ann Cisar, Vice-President
William Bican, Treasurer
Susan McDonough, Secretary
Betty Clark, Banquet Chairman
Joe Kocab, Patron Book and
Publicity Chairman

For tickets and patron listings contact:

Joe Kocab, 4501 Cullen Dr.
Cleveland, OH 44105, ☎883-4760
or Anna Cisar, 3995 E. 54 St.,
☎641-0714

LABOR DAY GREETINGS
From
JEDLICKA AWNING Co.
6049 26th ST.
CICERO, IL.
☎ 863 - 0019
CANVAS - ALUMINUM
Awnings & Canopies

The White House
Office of the Press Secretary

HELSINKI HUMAN RIGHTS DAY, 1988

BY THE PRESIDENT
OF THE UNITED STATES OF AMERICA
A PROCLAMATION

Thirteen years ago, 33 European states, the United States, and Canada signed the Helsinki Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe. In so doing, we and the other signatories undertook a sacred commitment to the principles of freedom, self-determination, and human dignity. The Helsinki Final Act acknowledged the fundamental interrelationship of human rights, economic relations, and security considerations in the overall conduct of affairs within and among states. The Final Act recognized that there can be no true international security without respect for basic political and civil rights; that economic ties can contribute to security, but only if based upon open relations among peoples; and that security and confidence can also be improved through the free exchange of information.

That historic meeting in Helsinki has spawned a dynamic process that we in the United States regard as one of the most important developments in East-West relations in the post-World War II period. The work begun at Helsinki to eliminate the barriers that divide East and West has been carried on in three follow-up meetings during the intervening years. At present we are working with the delegations from all the signatory states in Vienna to advance our cherished objectives of freedom, openness, and security.

While progress has occurred in reducing the tensions between East and West, the Soviet Union and other states of the East have not fully lived up to the commitments undertaken at Helsinki. Respect for human rights in these countries continues to fall far short of the standards set forth in the Final Act, as well as in the document issued at the conclusion of the Madrid review conference in 1983. Freedom of movement, conscience, and religion are still shackled by unreasonable and arbitrary government controls. Individuals such as Ukrainian Helsinki monitors Ivan Kandyba and Ivan Sokolusky and Lithuanian Catholic priest Sigitas Tamkevicius, whose only „crime“ was to monitor the Soviet Government's compliance with the Helsinki Final Act and speak out in behalf of political and religious freedom, remain in Soviet labor camps. The free flow of ideas and information from abroad and within Eastern Europe is still impeded.

A few short weeks ago I stood in Finlandia Hall - the historic building in which the Helsinki Final Act was signed. I reiterated the commitment of the American people to continue to work to bring down the barriers that have so cruelly divided the European continent for 4 decades. However, it bears reminding that those barriers were erected by the East, and so much of the demolition work will necessarily fall to those states. We are encouraged by recent hopeful pronouncements coming from the Soviet Union and its allies; we await further concrete progress in the treatment of all individuals in the Soviet Union and Eastern Europe and positive steps in the Vienna meeting to give those pronouncements substance.

It is appropriate that we mark this 13th anniversary of the signing of the Final Act by setting aside a special day to reflect upon and to renew our dedication to the values of human dignity and freedom embodied in that farsighted document. On this occasion, we call upon all signatories of the Final Act to honor in full its solemn principles. Let us pledge to spare no effort in striving toward this goal.

The Congress, by Senate Joint Resolution 338, has designated August 1, 1988, as „Helsinki Human Rights Day“ and has authorized and requested the President to issue a proclamation in its observance.

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim August 1, 1988, as Helsinki Human Rights Day.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this first day of August, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-eight, and of the Independence of the United States of America the two hundred and thirteenth.

RONALD REAGAN

Očité svědectví o letošní velikonoční demonstraci katolických věřících v Bratislavě

(Pokračování ze str. 12)

crowd and mounting the pavements. They also beat other people in the old town who had nothing to do with the demonstration. Even during the night people were still being asked to produce their papers. All those questioned agreed that the police were drunk.

There were no ambulances in the area of Hviezdoslav Square during the massacre, although about 50 were standing ready at the hospitals. Some of these were used later but, due to the road-blocks, it was very difficult for them to reach the injured. In the out-patient departments of the hospitals police were waiting the whole evening in order to identify the injured. Most of those who suffered only slight injuries refused to be taken to hospital.

The police made about 100 arrests in the course of the operation. Those arrested had their finger prints taken, were photographed and interrogated. They were told that they could do whatever they liked in the church but they would not be tolerated in public squares. This time they had got off lightly, the next time they would be mown down. And they would not get the bishops they wanted. The interrogations lasted until the early hours of the morning. In some cases, truncheons and fists were used again.

One 19 year-old student was standing in a bus queue in the city centre at about 7 p.m. All at once, some police cars pulled up at the bus stop, the policemen jumped out and began to beat those waiting for the bus, including a 65-70 year old man. The student came to his defence. The policemen then left off beating the old man alone and rushed at the student. They beat him mercilessly and threw him into the car. He began to pray aloud in the car, which made the policemen even more furious. For the whole journey to police headquarters, he was beaten with truncheons and fists.

The student saw other detainees standing in a large hall with their hands against the wall. A man next to him tried to encourage him: „My boy, surely you know why we are here. We

do not need to pray for ourselves. Rather, let us pray for our persecutors.”

In the course of the evening the boy was beaten repeatedly, until it was time for his hearing. At the end of this, he insisted that the fact that he had been beaten be put on record. The investigator dictated: „Reasonable force was used.” „Look at the state of me!” shouted the student but this protest met only with guffaws from the policemen. He was released at half past one in the morning. He was not the only one on the receiving end of such brutal treatment.

Foreign journalists were also treated roughly by the Bratislava police. The team from Austrian television was taken from Hviezdoslav Square to the police station and were released only after two hours. The Austrian journalist Pfisterer was interrogated for two and a half hours and had to wait four hours for his passport and camera (with the film destroyed) to be returned to him. A reporter from the BBC even had the „privilege” of experiencing the expertise of the communist police in using the truncheon.

Believers throughout Czechoslovakia showed solidarity with those taking part in the demonstration. Special devotions were held in many churches, and youth and family groups held holy hours. Numerous Catholics, including a group from Olomouc, fasted all day Friday for a favourable outcome to the demonstration. Several secondary school pupils, who were not able to attend the rally themselves, began a week of fasting for the intentions of the demonstration on Friday at 6 p.m., some of them on only bread and water. When news reached them of the dramatic events, they included the police and those who were responsible for the massacre in their prayers.

In spite of everything, the participants, the observers and Bratislava as a whole saw the demonstration as a great moral victory for the country's Christians. This was also the feeling at Palm Sunday Masses in the packed churches of Bratislava. A priest began his sermon with the words: „In only a short time unbelievers will ask us: ‚Why are you beaten when you pray?’ Christ tells us in the Gospel: ‚Everyone who acknowledges me before men, I

also will acknowledge before my Father’ (Mt 10,32).” A priest in another church commented on the events as follows: „To be a Christian it is not enough to attend Sunday Mass. A consistent Christian life is demanded of us outside the church too. That is not clerical fascism, but a pure life derived from faith.” A third priest ended the Mass with the following words to the faithful: „I admire those who bore witness to their faith in front of the national theatre, and I thank them.” Then raising his right arm, he said: „Here and now I express my support for them.”

There were others who spoke of the demonstration on Palm Sunday - a special meeting of the Party in Bratislava. According to news that seeped through from Party circles, heads of high-schools and grammar schools were praised at the meeting. The measures they had taken had proved successful. On the other hand, there were reprimands for the leading comrades of various businesses and institutes. The directors of public utilities were also criticised for having waited until 5 p.m., and not 4 p.m. as planned, to block the roads leading from the outskirts to the city centre. The meeting put the number of demonstrators at 15,000.

Czechoslovakia's official news agency ČTK released the following news item on the events of 25th March: There was an attempt by illegal Church groups to organise a demonstration in Bratislava, the aim of which was to misuse the feelings of the Catholic population and to obstruct negotiations with the Vatican. This campaign was backed by emigrant organisations and the foreign radio stations, Radio Free Europe and Voice of America. Officials of the Roman Catholic Church condemned the undertaking as it broke the rule of law. The operation failed thanks to the respect of the overwhelming majority of the faithful for the stance taken by Church leaders and to the fact that this act of provocation was not in their best interests.

Very similar terms, though from a hypocritically pious viewpoint, were used in „Katolícké Noviny”. This periodical, the only Catholic voice in the press, is run by Pacem in Terris priests and is subject to state censorship.

In a telephone interview with

Radio Free Europe, Cardinal Tomášek (who as Czech primate has no juridical authority in Slovakia but nevertheless enjoys great moral authority there) assessed the Bratislava rally as follows: „In my opinion, this is the voice of the faithful people, and this is very important because the majority of people in the Church are lay people whose voice must be heard.”

The respected Czech theologian Josef Zvěřina spoke of a „Bratislava Passion”. He commented on the alleged manipulation from abroad as a phrase that was no longer lent any credence. Christians, he said, are led only by their consciences. He then added: „If a spiritual history of our country is ever written, historians will perhaps express themselves as follows: The religious policy of the Communist Party in Czechoslovakia suffered a total defeat on 25th March in Bratislava...”

The Bratislava lawyer Dr. Jan Čarnogurský, who has been hindered from defending believers in court, commented on the demonstration as follows: „Christianity is the strongest social factor in Slovakia. This demonstration probably marks the beginning of a wider move-

ment among the faithful. They have shown that they are also prepared to take risks for their faith and that they think that the effects of Perestroika and Glasnost must also be felt in the religious sphere.

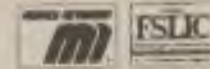
As for those who directly participated in the demonstration, who experienced the intolerance and the brutality of the regime on their own bodies, here are just a few voices. A 30 year old woman: „They won't harm us at all using those methods. It was drastic but I would do it again.” A lawyer: „It was encouraging that the people who experienced something like this for the first time did not allow themselves to be overcome by fear and did not retreat. That was a valuable lesson for us.” An engineer: „On 25th March everyone showed their true colours: the Party with its brutal behaviour, the government-backed priests' association with its servility towards the atheist state, the faithful people and the overwhelming majority of the lesser clergy with their self-sacrificing faith. The demonstration showed that Christianity is the only thing that can protect people from inhuman ideologies.”

Save, Invest and Insure Your Investments Right Where You Bank!

MidAmerica Federal

Savings and Financial Services

Assets over \$1 BILLION

Hugo Koranda
Chairman of the Board, Emeritus

Cicero
5900 W. Cermak
863-6700

4830 W. Cermak
656-1770

Riverside
40 E. Burlington
442-9700

Clarendon Hills
55th & Holmes
325-7300

LaGrange Park
1921 E. 31st St.
579-1400

Wheaton
250 E. Roosevelt
653-4800

Western Springs
40 W. 47th St.
246-8990

St. Charles
2600 E. Main St.
377-2100

Naperville
1001 S. Washington
420-1001

9 E. Ogden Ave.
420-8000

Czechoslovak
Radio Broadcast

795-6172

SPECTRUM

WCEV 1450 AM

„Poslouchejte v celém „Chicagoland”
nový, pestrý čs. pořad „SPECTRUM”,
každé úterý v 8.05 P.M. - 8.30 P.M.
na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové